

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

„PINCZÉREK LAPJA“

A hazai szállodások, vendéglősök, kávéosok, pinceszerek és kávéházi segédek érdekeit felkaroló szakközlöny.

„Az első magyar orsz. pinczemesterek és pinczemunkások egylete”, a budapesti kávéházi segéd egylet”, a „Szatmár-Németi pinczér-egylet” a „Székesfejvári pinczér-egylet”, a „Szombathelyi pinczér betegsegélyző-egylet”, a „Győri pinczér-egylet”, a „Rövkomáromi vendéglősök és kávéosok ipartársulata”, az „Aradi pinczér-egylet”-nek, a „Szabadkai pinczér-egylet”-nek, az „Aradi vendéglősök és kávéosok egyesületé”-nek, az „Ujvidéki szállodások, vendéglősök és kávéosok ipartársulata”-nak, a „Miskolci pinczér-egylet”-nek, a „Kassai vendéglősök, kávéosok, koresmarosok és pinczerek egyleté”-nek, a „Székesfejvári vendéglősök kávéosok és italmérők ipartársulata”-nak, az „Ujpesti szállodások, vendéglősök és koresmarosok ipartársulata”-nak és a létesítendő országos pinczér-egyesület budapesti központi mozgalmi bizottságának

HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik havonként kétszer, minden hó 5-én és 20-án.

Előfizetési ár:

Egész évre 12 kor. Félévre 6 kor.
Háromnegyed évre 9 „ Évnegyedre 3 „

Laptulajdonos és felelős szerkesztő:

IHÁSZ GYÖRGY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

VII. kerület, Akácfa-utca 7-dik szám.

Kéziratok és előfizetések ide intézendők.

Ausztria segélyezése.

Évek óta minden piszkot és gyalázatot ökredeznek reánk közösfügyes szomszédaink s minden furfangot felhasználnak arra, hogy anyagilag is ártalmunkra lehessenek.

Alig néhány hete, hogy székesfővárosunkat a bécsi közszégtanács letörölte Európa térképéről, helyére „Ofen-Pest” várost varázsolván.

És csodák csodája, mi türelmesen zsebre vágjuk a gyalázatot, nem merünk erélyes eszközökhöz folyamodni, hogy megtoroljuk „Budapest” elkeresztelését, mi a nemzetközi jog arzáttalan megsértése.

Ez még mindig nem elég, hanem hunyász kutyaként megésókoljuk a bennünket ütlegelő kezét és sietve sietünk Ausztria segélyezésére.

Már-már alig vergődünk a nagy nyomoruságtól s mégis sietve sietünk utolsó filléreinket is a megszorult szomszéd segélyezésére fordítani.

Ezeket a gondolatokat keltette bennünk az újságok következő hira:

Pinkus Sándor és Jellinek Miksa bécsi lakosok a következő ajánlatukat terjesztették az országos iparegyesülethez:

„Husznál több éve foglalkozunk kiállítások rendezésével. Az a szándékunk, hogy az országos magyar iparegyesület védnöksége alatt Budapesten általános kiállítást rendezzünk élelmiszerekből, vendéglői és szállodai szerelvényekből, kapcsolatosan egy nemzeti könyhaművészeti kiállítással. A kiállítást deczem-

berben vagy januárban rendeznénk a Vigadóban vagy az Iparcsarnokban és két hétig tartana. Az összes költségeket és a kockázatot mi viselnénk s hajlandók vagyunk biztosítékot adni. Megjegyezzük, hogy a kiállítás tisztán magyar jellegű s szervezése, igazgatása tisztán magyar lesz.”

Az érdekes átiratot véleményezés végett kiadták Glück Frigyes, Bittner János, Gundel János és Stadler Károly uraknak.

Hát hogy *Pinkus Sándor és Jellinek Sándor* bécsi lakosok ezt az ajánlatot tették, ezen csöppet sem ámulunk, mert hát élelmes útzérek ezek az urak; hanem hogy az országos magyar iparegyesület nem dobta papirkosárba az ajánlatukat, ezt szó nélkül nem hagyhatjuk.

Az országos iparegyesületnek, a melynek bevallott és természetes célja a hazai ipar védelme s a mely a magyar ipar pártolására annyi nyomdafestéket pazarol, nem lehet, nem

szabad kíváncsinak lennie arra, hogy erről az ajánlatról némely urak minő véleményt táplálnak.

Szerintünk az iparegyesületnek abban a meggyőződésben kéne élnie, hogy erre az ajánlatra Magyarország minden polgára csak egy szóval válaszolhat, ezzel: *vissza!*

Igen, inkább soha ne legyen kiállítás Magyarországon, mintsem ismétlődjék az ezredves kiállítás botránya; inkább éljünk elmaradottságban, mintsem Ausztria pénzeljen a mi haladásunkból.

Valóban furcsa pártolása a hazai iparnak, ha, míg ennek érdekében a fillérékért kiabálunk, addig a milliókat oda dobjuk iparunk legnagyobb és legveszedelmesebb ellenségének.

Szükségeseznek véltük ezt a figyelemzetést eleve megtenni, mert emlékeztünk arra, hogy a véleményadásra föltekert urak között van egy, a ki valamikor ugyancsak mesterkedett azon, hogy a magyar vendéglősöket az osztrák „Bund”-ba terelje.

Az ilyen érzületű emberek szívesen fognak kezdet *Pinkus és Jellinek* uraknak.

Hogy ezt ne tehesék, előre is fölemeljük tiltakozó szavunkat s figyelmeztetjük Magyarországi vendéglőseit, hogy abban az esetben, ha az osztrák vállalkozók kezeibe jät-szik a kiállítás rendezését s ezzel a kiállítás hasznát, úgy ezen a kiállításon sem kiállítókként, sem látogatókként ne szerepeljenek.

Magyarország önként egy fillért se adjon Ausz-

Bauer József.

Bauer Józsefné.

Szövege a 4. oldalon.

tria segélyezésére. Ez a magyar ipar érdeke s a hazafiság szigorú parancsa!

Ki az idegen zsebelőkkel!

Az iparegyesület és a vám-tarifa.

A kereskedelemügyi miniszter január hóban felhívta az „Országos Iparegyesület”-et, hogy az „osztrák-magyar” vámterület „autonom” vámtarifáját tanulmányozza behatón s a förtérülő kívánságokat adja a miniszter tudtára.

Az iparegyesület ebben az ügyben bizottságot küldött ki, a mely szakmánként, illetőleg csoportonként, hívta meg az iparosokat, hogy az őket illető vámokra nyilatkozzanak.

Az így gyűjtött anyagot terjedelmes emlékiratba foglalta az iparegyesület a miniszter és a közönség tájékoztatására.

Fölösleges dicsérnünk az emlékirat alaposságát, világosságát, felfogásának önállóságát, hiszen megszoktuk ezt az iparegyesület minden kiadványánál.

Mielőtt az emlékiratot behatóbban ismertetnők, *sajnálattal kell megjegyeznünk, hogy semmi nyomát sem találjuk benne annak, hogy a mi ipartársulatunk vezetői előadták volna iparunk követelményeit.*

Nem lep meg bennünket, hogy ipartársulatunk vezetői „látatlanok” a komoly munkáid, mindenütt, a hol iparunk érdekeit sikeresen szóvá tehetnék, mert drága idejüket teljesen fölemésztik a „regélyek” s ambíziójukat kielégítik az ingyen pezsgővel mondott felköszöntök, viszonylagos magasztalások.

Mínhogy erre a körülményre nem érdemes több szót vesztegetnünk, átérünk az emlékiratra.

Kiemeljük, hogy az emlékiratból az tűnik ki, hogy a magyar iparos-világ s így az országos iparegyesület is — a külön vámterület híve; de az erre való, rázkódás nélküli átmenetet szerződéses uton akarja biztosítani.

Az Országos Iparegyesület ugyanis abból indul ki, hogy számos iparágunk utalva van arra, hogy készítményeink a vámkülföldre menjen; ha tehát az osztrákoknak engedve, autonom vámpolitikával elzárók a külföldi piacokat, ha szerződések után nem biztosítanak a kivitel lehetőségét, akkor számos iparágunk válságos helyzetbe jutna. Ezeknél fogva az emlékirat a magyar ipar érdekében mulhatatlan szükségesnek mondja a szerződéses vámpolitikát.

A szakszereleg XLIX csoportba osztott véleményekből és kívánalmakból az tűnik ki, hogy iparunkat, kereskedelmünket csöppet sem a *lávolabbí külföld*, hanem *csak a közelebbí Ausztria versenyé nyomja*, a mely ellen a közös vámterület miatt nem tudunk védekezni.

Hogy a vámtarifánál ránk irányadó szempontokról némileg tájékozottassuk olvasóinkat, másrészt, hogy az emlékirat becserőlt adatokkal szolgáljunk, közülünk belőle néhány, a mi iparunk érdekeit érintő szakasz:

VIII. Vágó és vonóállatok.

Mészáros iparunk a 40., 41., 42., 43., 44. és 45. vámtételei alá foglalt vámtételeket a szerződéses, még pedig a szerbiával szemben fennálló kedvezményes vámtételek szerint kívánják fenntartani és különösen a *sarvasmarha és juhok* vámjának fölemelését megokoltnak nem tartják. Ebbeli véle-

ményüket azon tapasztalati tényre alapítják, hogy Magyarországon csak kétféle sarvasmarhát lehet vásárolni: hízottat és silányt. A hízott Budapest és Magyarországon nem kelendő és ezt csak külföldön és első sorban Bécsben kell elárúsítani; a silány marha pedig csak a hentesek igényeinek felel meg, a mennyiben ebből a marhahusból készülnek a kolbászok és kolbászfélék, különösen a virstik. A Budapestben kelendő marhahus leginkább a szerb (középmínőségű) marha, melynek hiányában a budapesti piacot marhahussal ellátni egyáltalában nem lehetne. Ez okból saját mesterségük, de a főváros élelmezése szempontjából is a szerb marha behozatalának eddigi rendszerét pártolják és óva figyelmeztetnek minden vámfölemelés ellen.

A *mészáros-ipartestület* a következő vámtételeket kívánja megállapítani:

39. vt. ökör darabja	12 75 ft	15	É d d i g	
			átal.	szerződ
„ Szerbiából db.	4	15	4	4
40. „ bika darabja	4	4	4	4
41. „ tehén	3	3	3	3
42. „ fiatal marha db.	2 50	3	2 50	3
43. „ borjú darabja	3	8	3	8
44. „ juh	0 50	0 50	0 50	0 50
45. „ bárány	0 25	0 25	0 25	0 25

A *hentes-iparosok* hasonló álláspontot foglalnak el a *sertések* vámjá (46. tétel) tekintetében. Henteseink utalnak arra, hogy februártól kezdve be, októberig magyar sertést nem lehet kapni; hogy ezen időközben a hentesipar a legnagyobb zavarban lenne, ha Szerbiából sertéseket nem tudna beszerezni s ez okból kéri, hogy Szerbiából továbbra is az eddigi vám mellett legyen behozható sertés.

XIII. Italok.

A 77. b) tarifátétele szerint a *pezsgőborok* métermérszája 50 (a francia szerződés szerint 40) frt vámot fizetnek. Pezsgőgyáraink jövőre palackokonkint óhajtják a vámozást, még pedig a nagy palack után 1 50, a kis palack után 0 75 frt vámot javasolnak. Együttal utalnak arra, hogy a hazai pezsgőgyártás érdekében volna, ha minden a külföldről jövő pezsgő a vámhatalnál oly jeggyel láttatnék el, melyet csak a palack felnyitásával lehetne megsemmisíteni. Ez által a közönség megkapná azt a biztosítékot, hogy ha külföldi pezsgőt akar inni, tényleg külföldi pezsgőt kap és a vámterületen belül készült pezsgő francia cím alatt nem volna forgalomba hozható.

Ugyancsak pezsgőgyáraink panaszolják, hogy a 3 20 frtos olasz borvám felhasználása mellett igen sok „*astis pomanis*” nevű bor jön Olaszországból, mely palackokba áttöltötték és erősen beguzasztották; ekkép benne annyi szénas fejlődik, hogy felfuázolva pezsgő, és olesósága folytán igen nagy versenyt képez a tényleg pezsgővé gyártott magyar bornak. Óhajtatuk, hogy a nevezett bor kedvező vám mellett ne jöhessen az monarchiába.

(Gmüel ur! hát a szegény vendégülösöknek nincs sem véleményük, sem kívánságuk? Ugy látszik, hogy a „regélyek” révén a nyugdíjalapi választmányi tagság és érdekeink képvisellete teljesen a pezsgőgyárosok és képviselőik kezébe siklott. Prosit!)

XIV. Eledelek.

A 82. tétel alá *első léstanzaműekre* nézve gyáraink csak azt az óhajukat fejezték ki, hogy a vám ne legyen kisebb a listre vetendő vámnál, nehogy a gyártmányok nyersanyaguk jobban vedessék, mint kész gyártmányuk. Kifejezik továbbá, hogy különösen *ostya* (gyógytárak számára) készit-

ményekre nézve nagy versenyt kell kiállaniuk, de a verseny nem a külföldről, hanem főképp Ausztria, kivált Csehország részéről jön és így vámfölemelés nem nekik, hanem éppen legnagyobb vetélytársuknak erősítésére szolgálna, mi által érdekében még inkább karosíthatnának.

A 84. tétel szerint 25 (szerződés alapján 16) frt alá *első hurka és kolbász* vámját a hentes-iparosok 30 frtra felemelendők tartják. Az országban elég kolbász és hurka készül és a vámfölemelés által elhárítható az a bal felfogás, hogy külföldről jobb kolbász szerezhető meg, mint az országban.

A forgalmi adatok a *kolbászfélékre*, mely forgalomban a szalámi is benne foglaltatik, a következő képet nyújtják:

éven	behozatal	kivitel
1891	1.475 g	177.000 frt
1892	1.404 g	169.000 „
1893	1.675 g	177.000 „
1894	1.757 g	184.000 „
1895	1.885 g	198.000 „
1896	1.845 g	191.000 „
1897	2.260 g	231.000 „
1898	2.475 g	256.000 „
1899	2.520 g	261.000 „

Ha figyelembe vesszük, hogy a kivitelnél leginkább szalámi szerepel, a behozatalnál pedig első sorban Németország behozatala döntő, tehát a különböző néven szereplő kolbászfélék (delikatészek), hentesiparosaink kívánsága megokoltnak tetszik.

A 90. tétel alá *első kávépárló* vámjainak 15 frtről 16 frtra fölemelését gyáraink kéri; a jelenlegi vámnak leszállítását iparunkra nézve veszélyesnek tekintik.

A *kávépárló* behozatala nem nagy. Az alig szóba jöhető behozattal szemben körülbelül tízszer nagyobb a kivitel, s így a vámnak fölemelése alig megokolható.

XXXV. Űveg és üvegáruk.

Űvegiparosaink a vámkülföldről szemben való védekezést, s így a vámtételek módosítását szükségesnek nem tartják. A magyar üvegipar legnagyobb versenye Ausztria részéről jó; ez ellen a vámtételek fölemelése nem nyújt védelmet, sőt esetleg az osztrák ipar hatalmát gyarapítva, még csak az amugy is súlyos versenynek fokozására vezet.

A 231. vámtétele szerint 1 50 frt vám alá *első üvegyagrog, zománc- és mázanyag, üvegyőr, üvegyárosok* nézete szerint, mint az üvegyártáshoz szükséges nyersanyag, jövőre vámentes legyen.

XLVIII. Gyűjtőárak.

A „Magyar Gyufagyárosok Egyesülete” a gyufaiparra vonatkozólag a következő véleményt terjesztette be:

A magyar gyufagyárak szempontjából a kész czikk, a gyufának, a 344. vámtétel mellett 7 illetőleg 5 frt árny *kellőleg meg van óva*, a statisztikai kimutatások szerint gyufák behozatala Ausztriából (a kivittelt nem leszámítva) 260,000 forint, külföldről 1,250 forint, ezen adatok szerint nekünk tehát csak Ausztriából van behozatalunk, a min csak az önálló vámterület segíthetne. Külföldi behozatalunk gyufában egyáltalán nincsen, mert az a csekélység, a mi bejön, viaszgyufa, mely czikket hazánkban nem készitük.

A vendégülösök borvásárló szövetekezete.

A borértékesítő mozgalommal szemben való állásfoglalásunk mind szélesebb körben talál méltánylásra.

Legutóbb gazdasági életünk egyik előharcoza, *Vasadi Balogh Lajos* jelesen

szerkesztett lapjában a „Magyar Földműves”-ben, olvastuk a következőket:

„Annyi csapás érte a szőlőtermelőket, hogy csoda, ha egész kedvüket el nem vesztik nehéz munkájuk felett. Egyik nagy csapás az is, hogy a jó borak nincs ára. Az olasz bor, a mesterséges bor, a kevés értékű gyenge bor van a forgalomba, a hegyi kitünő jó borok ott fekszenek a termelők pénzzeiben, nincs rá vevő, mert nincs rá fogyasztó.

A bornak ezen értéktenedése nagyon lohasztja a termelők munkakétségét s oda jutunk, hogy a hegyi vidékeken a faji kitünő borok termelése hanyatlani fog. Ezt a bajt már észlelte *Ihász György* a „Vendégülösök Lapja” éber szerkesztője, s becses lapjában a vendégülösöknek azt javasolta, hogy alakítsanak „Borvásárló szövetkezetet.” — *Ez igen egészséges és hasznos eszme, használna ennek megteremtése először a termelőnek, mert volna a jó bornak biztos vevője, másodsor a fogyasztó közönségnek, mert egészséges, erős bort kapna a pénzéért, mely edzőné erejét, fokozná kedélyét s újji terő erővel hatna izmaira. De használna a vendégülösöknek is; mert jó bor mérőse által jövedelmüket szaporítanák, mivel így biztosítva lenne a nagy közönség, hogy nem egészségrontó pancsol, hanem természetes, jó bort itathik. És én hiszem, hogy a „Borvásárló szövetkezet” nagyban vásárlásai által a finomabb bort is megkaphatná olcsóbban a közönség, mint ma. Mert szó, a mi szó. városokban oly méregdrága a jobb fajta bor, hogy azt ugy mulatság végett iszogatni nem lehet. A csak kevés híresebb bor literje 1.20—1.50. No ily ár mellett nekibuzdulni az ivásnak nem lehet.*

Mi nagyon pártoljuk *Ihász György* incitációját s óhajtanánk, ha az mielőbb a megvalósulás állapotába jutna.”

Az „Auer” monopolium ellen.

Az „Auer” égőkkel üzött visszaélés, melynek lapunk volt egyik első és kitartó kárhuzatolója, mind szélesebb körben kelt fölzúdulást, különösen a vendégülösök és kávécsók között, a kik legjobban károsultak e magyar cég által bujtattott, vad osztrák társaság kapzsiságától.

Hogy mily nagy és általános az elkeseredés, mi sem mutatja inkább mint az, hogy „Világosság” című, világitási ügyekkel foglalkozó hetilap indult meg, a mely az Auerék elleni harcot tüzte főcéljául.

Ebből a lapból közöljük, megjelent cikkelyeink kiegészítéséül, az alábbiakat:

Figyelmeztetés.

Saját érdekében figyelmeztetjük a légszeszt fogyasztó közönséget, hogy a magyar bíróságok végérvényesen kimondották, hogy magánlakásokban meg van engedve bármilyen hazai vagy külföldi gyártmányú izzótesteknek a használata, mert az „Auer” társaságnak semmi joga sincs ahhoz, hogy a magánlakásokat e végett ellenőriztesse. A mennyiben ezt mégis megtenné „magánlakásértés” követ el.

A kiebrudalt Auer.

Igazán érdekes ítélet fekszik előttünk, mely az u. n. „Auer” társaság végtelen haszonlesését mutatja be élenk színekben. Németországban ugyanis, hol a társaság, akár csak Magyarországon, elnyomni szeretné az izzótestekkel való jogos szabad kereskedelmet és szabad gyártást, alaposan elvették rajta a port, a mennyiben a legfelsőbb törvényeszké kimondotta, hogy nem képez szabadalmótorlást az, ha olyan izzótesteket gyártanak és hoznak forgalomba, melyek vegyi összetételükkel fogva, különböznek az u. n. „Auer harisnyáktól”.

Es ezen ítélettel egyszer és mindenkor megszűnt az „Auer” társaság domináló szerepe Németországban, melynek bírósági eclairtans bizonyítékát szolgáltatott annak, hogy számoltak a viszonyokkal, mérlegelték ítéletük nagy horderjét és szem előtt tartották azt, hogy az ő bölcsességük van hitatva egy nagy és fontos közszükségleti cikknek szabad kereskedelmet és szabad versenyt nyitni és biztosítani.

Az ítélet 1898. július 2-án *Lipésében* kelt és hitelesített eredeti másolatát, mely kezeink között van, bárkinek szívesen bemutatjuk.

Az „Auer” társaság *Trendel Frigyes* berlini kereskedőt, a ki izzótesteket gyárt és forgalomba hoz, szabadalmótorlás miatt elítélni és kártérítésre kötelezni kérte. A Nemzeti bíróság legfelsőbb törvényeszké azonban Dr. Bolze előnkere alatt és Dr. Rehbein, Dr. Behrend, Plancz, Jess, Dr. Silvers és Dr. Latinszen legelső bírósági tanácsosok közreműködésével végérvényesen úgy határozott, hogy „a *Trendel-féle gyártmányok nemcsak jobbak és tüköletesebbek a weisbach Auer-féle gyártmányoknál, hanem vegyi összetételük más, sokkal marvalandóbb és összehasonlíthatatlanul tüköletesebb.*”

„Kiemeli az ítélet indokolása különösen még azt, hogy az „Auer” társaságot már azért is el kellett utasítani, mivel a *Trendel-féle izzótesteknek vegyi compositiója egészen más, mint az „Auer” harisnyák vegyi összetétele, a mennyiben a Trendel-félék 98.22% torföldet, 0.03% Ceroxyd, 0.08 magnesiumot és meszet és végül Meody-moxy-ot tartalmaznak, a mi az „Auer”-féle 39.162, 41.945, és 74.745 számú szabadalmaktól lényegesen ellit.*”

Ha már most meggondoljuk azt, hogy ezen ítélettel mily végnélküli szolgálatokat tett a német bírósági főtörvényeszké egész Németország gyárosainak, kereskedőinek és gyárosainak, ha mérlegeljük, hogy az eddig méregdrága „Auer” égők helyett olcsó és aránylag jobb izzótestek állanak az ottani közönség rendelkezésére, úgy mi joggal reméljük hazai bíróságaink bölcseségétől azt, hogy bennünket is meg fognak szabaddani ezen társaság gyártmányaitól, melyeket ez időszertin minden elképzelhető erőszakkal octrojlra a publikumra.

Kardos Kelemen.

Ebből az ítéletből tisztán látható, hogy nálunk Magyarországon is szabadon árusítható és használható mindenféle olyan égő, a mely akár vegyileg, akár szerkezettel is különbözik az Auer gyártmánytól.

Használjunk *Trendel-féle* világitókat, el az osztrák portékával!

A sajtó és az Auer-társaság.

Igen sokan, a kik az Auer-ellenes mozgalom részesei, botránkozva kérdezték: mi az oka, hogy a napilapok hallgatnak erről a mozgalomról?

A „Világosság” így felelt meg erre a kérdésre:

Az „Auer-társaság” egyik vezéremberek ezt mondotta egy meghurczolt vendégülösöknek:

„Csak menjen ön a napilapokhoz; jó helyre megy. Tudja meg az ur, hogy az egész sajtó a zsebémben van!”

Utána jártunk a dolognak és sikerült megtudnunk, hogy egyik „exotikus könyvmatu lap” közbenjárására némely lapok kisebb nagyobb (100—2000 frtig) összegeket kaptak hirdetésit díjak fejében.

Jövő számunkban meg is nevezünk azokat a lapokat, a melyek ily módon léptek összeköttetésbe az Auer-féle Wertheimkassával.

Olcsó égők beszerzése.

Hogy módot nyujtsunk a nagy közönségnek ahhoz, hogy az Auer-társaság hitvány és méregdrága áruitól megszabaduljon, összeköttetésbe léptünk 3 nagy külföldi izzótest gyárossal, a kiknél 7, legfeljebb 15 krért ugyanazon, sőt jobb gázizzótestek kaphatók. Ezen gyárosok czeimét szívesen megadjuk az érdeklődőknek.

Az említett gyárosok szavatosságot vállalnak azért, hogy az izzótestek (a strimpflik) gondosan csomagolva és srtéltlenül érkeznek meg Magyarországra.

(Jobban, önzetlenebbül járt volna el a „V-g.”, ha egyszerűen közölte volna azokat a czeimeket. Különben a „Világosság” szerkesztősége is kiadóhivatalt VII., *Vörösmarthy-utca, 14.* szám alatt van.)

Megjegyzések.

A mint a főnti szemelvényekből látható, a kis „Világosság” ugyancsak mérgezen világit Auerékre.

A magunk részéről még csak a következőket akarjuk megjegyezni:

Több vendégülös értesített bennünket, hogy a mozgalom óta a vendégülösöket Auerék plombázott égőkkel látják el, úgy, hogy az elromlott harisnyákat csak a társaság emberei cserélhetik ki újakkal.

Ez ügyes fogás arra, hogy a vendégülösök harisnyákat más czeztől ne használhassanak.

Figyelmeztetjük tehát a vendégülösöket és kávécsókot, hogy a plombázott égőket utasítsák vissza.

Reform.

A magyar vendégülösök már eddigéle is meggyőződhetek arról, hogy hivatalos vezetők érdeklükben nem igen tesznek többet a — semmivel s a közigazgatás egyes közegei ezt a védtelen állapototalkalmul használják fel, hogy a vendégülösiparra halálos csapást mérjenek, illetve megadják neki a végső kegyelemldőfést, szigorú alkotmányosság és nemzetgazdasági hazafiasság szent örve alatt. A mezőköveszházi rém igen valószínűleg más vidékeken is kiserthet, ha csak az intéző körök ideje korán szigoruan ki nem oktatják az erélyes és erényes közegeket, hogy mi szabad és mi tilos. Ez a körülmény teszi sürgőssé, hogy egyes reformok életbeléptetésén gondolkozzunk.

Mihez fogjunk, hogy megingott existenciánkat annyira, a mennyire biztosítsuk? Milyen forrásokat és eszközöket használjunk fel, hogy családi, társadalmi és állami kötelezettségeinket eleget tegyünk s azután se kelljen vándor vagy koldusbotot ragadnunk a kezeinkbe.

Az összeülendő *aradi congressusnak* ez lenne a legfőbb feladata, hogy ezekre az égető kérdésekre a körülményekhez képest kielégítő választ adjon. Mivel nem akarok a tárgyalás elé vágni, azért csak egy kísérletre hívom fel a szakértársak figyelmét, hátha nálunk is beválk s némileg orvosolja vagy legalább enyhíti bajainkat.

Amerika szabad polgárainál nagyszépen bevált s nem egy vendéglős éppen ennek köszönheti, hogy sora jobbra fordult. Ugyanis a nyári mulatók, daczára a sok agyafurt reklámnak, sehogy sem akartak megelni, a sok étel ott maradt a vendéglős nyakán, akkor egy Yanke végső szükségben egyet gondolt s talán utolsó készpénzén felfogott egy feltűnően szép, fiatal kisasszonyt, a ki egyebet sem tett: asztaltól asztalhoz járt és csevegett a vendégekkel, a félénkeket bátorította, a hangosokat csitította, de olyan tapintatos, olyan ügyesen, hogy a vendégek nem- és különöbnség nélkül, nehez szívvel hagyták el a helyiséget s kérésre a vendéglős, hogy a következő alkalommal is itt legyen a kisasszony, mert még ilyen jól soha sem érezték magukat. A következő alkalommal megint az a kisasszony fogadta a vendégeket, a kiknek száma megkétszereződött s a bukfőben levő vendéglős helyzete javult s példáját csakhamar követték a többi szakértársak, úgy hogy Amerikában nincs valamire való nyári mulatóhely, a hol a vendégek közt mint a jökevény és családias mulatozás anyala ott ne forgolódna, a *szép kisasszony*, a ki finom modorával, kellemes csevegésével, üde bájával és tapintatos közbelépésével meg tudja akadályozni azokat a *virtuskodásokat*, a melyek nálunk a zöldben való mulatozást igen soknak emlékezetessé teszik, a melyek elriasztják a családias érzületű vendégeket, maguk után vonják gyakran a rendőrség beavatkozását s előkészítik a vendéglős bukasát.

Ez volna az a reform, a mely különösen a zöldben levő vendéglősöknek inkább hasznára, mint kárára lenne, ha sikeresen választanák meg a *kisasszonyt*. Mert mit ér a legjobb bor s a legkitűnőbb konyha, a pontos kiszolgálás és mérsékelt ár, ha nincs nyugalom, ha az első izes falatnál, az első jölös kortyánál, veszekedés vagy üvegcserep-csörömpölés riasztja fel a gyönyörködve élvező vendéget édes, gyönyörteljes hangulatából.

Ez a reform Amerikában fényesen bevált; nálunk vajjon ki fogja meghonosítani, ki próbál vele szerencsét?

Vendég.

A borkereskedők kérelme. A borkereskedésekben adómentesen árusítható bormennyiség minimumának, valamint a borvásárlásoknál az adószedésre jogosítótnál való előzetes jelentés tekintetében előirt határidő leszállítása iránt a temesvári kamara felterjesztést intézett a kereskedelmi miniszterhez. A miniszter ez ügyben a következőkről értesítette a kamarákat: Azon javaslatra nézve, hogy az adómentesen árusítható bormennyiség mini-

muma a jelenlegi 50 literről legalább a finom boroknál 20—25 literre szállítottassék, a pénzügyminiszter kijelentette, hogy az a kérelem nem teljesíthető. Egyfelől ugyanis bajos volna a finomabb borokra nézve más, a közönséges borokra nézve szintén más mérték megállapítani, már ama nehézségnél fogva is, melylyel a gyakorlati életben annak megállapításánál találkozunk, hogy valamely bor finomabb borknak vagy közönségesnek tekintendő-e, elannyira, hogy a jövedéki ellenőrzés lépten nyomon leközlhetően nehézségekbe ütköznék. Másfelől pedig az italmérsi regálegjog kártalanításából az állami háztartásra háruló nagymérvű terhekkel szemben nem lehet e tekintetben további engedelményekbe bocsátkozni. De különben is az állami italmérséről szóló 1889. évi XXV. t.-czikk az által, hogy megengedi, hogy a bortermelők és a borkereskedők, kis mértékben elárúsítási engedély alapján hordokban is árusíthatassanak bort (végrehajtási utatitás 3. §.) és az által, hogy az engedélyilletékeket oly kis összegekben állapítja meg, hogy a helyi viszonyok szerint a borkereskedők illetéke évi 12 koronáj, a bortermelők illetéke pedig évi 2 koronáj szállítható le: oly kedvezményeket nyújt a borkereskedelemnek, hogy a csak most élelbevetett törvény módosításának legcsekélyebb indoka sem forog fenn. Ami azt a kívánságot illeti, hogy a borkiszállításoknak az adószedésre jogosítótnál való előzetes bejelentés tekintetében előirt határidő 6 aratól 3 órára szállítottassék le, a pénzügyminiszter kijelentette, hogy ezt a kívánságot a maga részéről is méltányolja s ha a nagyobb kiterjedésű beszédes körökben, vagyis a népesebb községekben, az ellenőrzés tulságosan meg nem nehezítettnek, ugy a leszállítástól maga sem idegenkednék. Ezért a tárgyalásokat erre nézve megindította.

A „Generalsaft“ eredete.

Tóth Béla, nyelv- és adoma-kincsünk e genialis kutatója, egyik *„Esti levelében“* írja a következő érdekességet:

„A tudomány mindmostanig azt hirdette, hogy a *Generalsaft* szálló ige alkotója *Pázmány* Dénes. Vagy ki is foglalkozik nálunk az oknyomozó konyhabuvarlattal és az összehasonlító vendéglőkritikával, ha nem ő, a magyar Brillat-Savarin. Annál meglepőbb, amit maga Pázmány Dénes ír nekem, egy tudományos kérdésmer válaszolva, hogy a *Generalsaft* fogalmát és szót *Eötvös Károly* teremtette meg. Imhol történeti becsű följegyzése:

A kilencvenes évek elején Eötvös Károly vajdám, t. i. pártelnököm volt. A politikában nem vette olyan szigorúan a disziplinát, mint a fehér asztalnál. Itt azt kellett enni, amit rá parancsolt az emberre. Ha aztán valaki asztaltársai közül más ételt hozatott, mint aminőt ő kiválasztott volt, akkor elkezdett barátjának az ételére simelni. Milyen csömörletes! Nem lehet azt megenni! Volt Eötvösnek minden antipathikus ételéhez egy kis elbeszélése. Így például a sonkás kokczáról, melynek titkait a halálra ítélt veszprémi vendéglős mondta el neki halálából azért, mert fiskuskorában jól bánt vele.

... Egy nap az történt vala, hogy pörköltöt rendeltem. „Ugyan, hogy rendeltesz pörköltet budapesti vendéglőben?“ S a vajda elkezdte mesélni a pörkölt történetét, Arpádtól Petánovicsig. Hogy minő kulináris változásokon ment át ez az étel az ős magyaroktól egészen a mostani koros magyarokig. Minő módon keveredett bé-

annyi vöröshagyma, hogy most aztán még a szaga is bűdös a modern pörköltnek. „Hát tudod-e te, Dinkó, hogy ennek a pörköltnek a levét még januárius elején kezdték fabrikálni? Igen is, a mi fővárosi konyháinkon úgy napján inaugurálják a pörköltteket, aztan december 31-ig csak felevesztik a levét. Ott áll a tűzőn egy álló éger az óriási lábosban a *Generalsaft*; ennek a ketyvaléknak a levével öntik le nálunk az összes paprikásokat, pörkölteket. . . Bizony mondom néked, soha se egyél Budapesten vendéglőben se pörköltet, se paprikást! . . . Tudod, mikor a nagyatyám, komáromi alispán korában, mint a statáriális bíróság elnöke, vallatta a Milfayt, ez a vérengző rabló, ki maga többet ölt meg husz emberrel, azt adta elő nyiható körülményül, hogy a sok *Generalsaft* élvezése következtében keletkeztek benne a bösz hajlamok. No de az öreg Pázmány azért csak felkötötte a harumait. Milfayt akkor is kiáltozta, a mikor már kalimpált a levegőben: „Vicspán uram, nehogy valaha megköstolja a *Generalsaft*-ot.“

Mindebből azt hihetik a gyöngébbek, hogy a *Generalsaft* szálló igét már a harminczas években is ismerték. Mert hiszen Milfayt, a Sobri pajtását, 1836 karácsonyan akasztották föl. Ugy, de az időben még nem lehetett meg nálunk az a borzasztó fogalom, mert nem voltak Magyarországon bécsi módi vendéglők, ételgyárak, melyek a spórhert nevű masinával dolgoznak és a legértőbb ételt „állandósítják“ az örökké langyos vaslemezen. Akkor még a tűzhelyen főzött a magyar korszmárosné; piros láng nyaldosta a kormos fazekakat, a pesenye meg nyáron sült. Hol volt akkor a *Generalsaft*! Eötvös Károly azt a nagy anachronismust csak azért követte el, hogy szállóigeje annál rettenesebb legyen a haramia ajkán.

Pedig elég szörnyű az így is. S a *Generalsaft* ma már nem csupán a pörköltök és paprikások általános leve, hanem az az ősmártás is, mely sohasem apad ki a lábából, és a déli marhahúst *hol boeuf à la moidé*, hol lébensültté, hol minden egyébbe és még valamivé változtatja. Bécsi találmány, mint sok más átok, a mely a magyar erkölcsöt megrontotta. Odefönt megessi a sógor, noha tud a pénzéért parancsolni; mert nem is álmodja, mi a jó konyha. Idelent megessi a magyar, noha ismeri a jó konyha áldásait, mert nem tud a pénzéért parancsolni. Így egzisztik ki egymást a nemzeti gyöngeségek a korszmáros urak hasznára.

Tóth Béla ur s minden gyomrártfító honfitársunk vigasztalására megjegyezzük, hogy van még hazánkban igen sok vendéglő, a hol a „generalsaft“-ot hírből is alig ismerik.

Bauer József és neje.

(Mai képekünköz.)

Várpalota, Veszprémmegye e kies régi mezővárosa, hajdan Mátyás király kedvelt üdülőhelye volt s a nagy király vadászkastélyának és fűrődjének romjaival s a Zichyék régi várkastélyával ma is sok-sok emlékekkel illeti meg szívünket régi dicsőségünk idejéből.

Ebben a csöndes kis városban az élet pezsgése, vidámsága a „Korona“ éttermeibe és kávéházába szorul, a hol *Bauer József* kártarsunk a gazda.

Bauer József szakavatottságával s az általános tiszteltnél fogva, melyet *Várpalota* kivivott magának, megérdemelte, hogy őt kártársai megismerjék.

Bauer József Nagy-Német-Szent-Mihá-

lyon. Vas megyében, 1842-ben született. Iskoláit Veszprémben és Váralotán végezte s aztán katonáskodott. A katonaságtól szabadulva, pályáját a nagykanizsai Kortzer-nél kezdte meg. 1870-ben megnősült s azóta boldog családi életet él nejével, Jakoby Borbálával, a ki 11 élő gyermek édes anyja s a ki maga is hirneves vendéglős család sarja. Atyja egyik legkedveltebb és legtiszteltetebb vendége volt Székesfehérvárnak.

Egyik, bajban gazdag leányukat dr. Rutsek Pál városi és kórházi orvos s középiskolai egészségügyi tanár vette el, a kiknek boldogsága a Bauer család, méltó büszkesége és öröme.

Többi gyermekeiken is láthassák az ég áldását példás, munkás életük jutalmául.

A vendéglősök országos kongresszusa. A szeptember 12. és 13. napjain Aradon tartandó országos kongresszus programját a végrehajtó-bizottság a következőleg állapította meg:

1900. szeptember 12-én este.

Ismerkedési estély a Fehér-kereszt szálloda téli kertjében.

1900. szeptember 12-én reggel.

A szabadságsozbor és az aradi vértanúk vesztőhelyének megkoszorúzása. Az előbbi helyen Gundel János, az utóbbin Glück Frigyes tart ünnepi beszédet.

1900. szeptember 12-én délelőtt 9 órakor.

V. Orsz. magyar vendéglős-kongresszus.

Tárgyszorozat:

1. Elnöki megnyitó.
 2. Elnök, társelnökök megválasztása, jegyzők kijelölése.
 3. Jelentés a nagyváradi IV. orsz. magyar vendéglős-kongresszus által kiküldött végrehajtó-bizottság működéséről. Előterjeszti: Gundel János.
 4. Jelentés a szakoktatási ügy állapotáról. Előterjeszti: Glück Frigyes.
 5. Az idegenforgalom emelése érdekében indítandó országos mozgalom. Előadó: Stadler Károly.
 6. Jelentés az országos szövetség megalkotása érdekében végzett munkálatokról. Előadó: Bokros Károly.
- Ezzel kapcsolatosan a szövetség megalkotása.
7. Esetleges indítványok. (Csakis oly indítványok tárgyalhatók, melyek 1900. aug. hó 15-éig bezárólag Gundel János urnak, mint a végrehajtó-bizottság elnökéhez, Budapest, István főherceg-szálloda, írásban adatnak be).
 8. Intézkedés a kongresszus által hozandó határozatok végrehajtása tárgyában.

1900. szeptember 12-én d. u. 3 órakor.

A „szállodások, vendéglősök, kávéosk, pincézerek és kávésegyékek orsz. nyugaldíjgyűlése”
III. rendez évi közgyűlése.

1900. szeptember 13-án reggel 8 órakor.

Az „aradi pincézergyűlés” ötvenéves fennállásának jubileuma.

A kongresszussal kapcsolatos ünnepélyek megállapítását az aradi helyi bizott-

ság magának tartotta fenn és azokról a legközelebb terjeszti be jelentéseit a végrehajtó-bizottságnak.

Több oldalról fordultak hozzánk azzal a jogos kívánsággal, hogy az „Országos szövetség” *alapszabály javaslatát az összes szaklapokban tegye közzé a végrehajtó-bizottság.*

Ez igen is kívánatos, mert ha idejekorán nyilváníthatjuk véleményünket a javaslat fölött, a végrehajtó-bizottság nem eshetik abba a gyanuba, hogy süsskussal akarja önkényes tervet a vendéglősök egyetemére csempészni. A bizottságok a legteljesebb nyilvánossággal kell dolgoznia s a legnagyobb eréllyel kell arra törekednie, hogy a kongresszuson ne csak a *bizottság párhívói*, hanem a vendéglősök *összessége*, minden vidék legyen képviselve.

Megemlítjük egyik szaktársunknak azt az óhaját, hogy a szövetség ügyészi állására dr. Barabás Béla aradi ügyvéd, országgyűlési képviselő jelöltessék.

Ezeket szükségesnek találtuk megjegyezni addig is, a míg a kongresszus ügyével s az országos szövetség kérdésével behatóbban foglalkozhatunk.

Panasz.

(Szeszgyárosok versenye a vidéki vendéglősökkel.)

Szarvas, 1900. július 16.

Tekintetes Szerkesztő Úr!

Becsés lapjában alkalomról alkalomra összetartásra hi fel minket, hogy azon közérdekű eszmék, amelyekely oly nemes lelkesedéssel és hazafias buzgalommal tárgyal, amelyek tisztán a mi javunkat célozzák, mielőbb tetset öltsenek.

Én, mint szerény munkása a vendéglős iparnak az Ön nemes példáján buzdulván, bünt követnék el, ha elmulasztanám a tek. Szerkesztő ur szives engedelmével a t. szaktársak: vendéglősök és italmérők figyelmét felhívni arra az *abderai anomáliára*, amelynek kárhözatos árka alatt mi vidéki vendéglősök oly keservesen sinlődünk, amelytől csak egy módon szabadulhatunk meg nevezetesen, ha ösztartunk.

Itt az aratás, amikor is az aratók beláthatlan kocsisokkal vídám dalalással volnának a pusztákra s egész hétre való eleséget és italt visznek magukkal. Miután a nagy hőség miatt a bort el nem tarthatnák, hát pálinkát vásárolnak, hogy a nehéz munka után egy kissé megerősítsék magukat. Szombat vagy vasárnap este történék a bevásárlás, azonban a kis vendéglős hasztalan várja a kis hordócskákat s a nagy butykosokat, hogy megtöltsék pálinkával s ez által a befektetett tőkének egy részét visszakapja. Az aratók nem mutatkoznak, azon egyszerű oknál fogva, mert már el vannak látva. Ugyanis egyes szeszfordék és szesznyakkereskedők ügynököket jártanak a nép közt s egyenesen az arató névére szállítják a pálinkát abban az árban, mint a viszontelárusítónak, aki azyon van terhelve a sokféle adóval s az elárusításból kell élnie s családját fentartania.

Szaktársak, nem vagyunk mindnyájan abban a helyzetben, hogy földét tartunk, nem is vásárolhatunk be egyszerre annyit a kis termelőtől, hogy ösztől öszig elég legyen, hanem kényszerülve vagyunk kisebb mennyiséget időről időre átvenni a nagy

kereskedőtől, aki szigorúan beköveteli a járandóságát — és mégis hátunk megett üzünk, romlásunkra tör. — Szaktársak: Existenciánk elleni, ezen orvtamadást ne nézzük tétlenül! Sorakozzunk, védekezzünk! Tegyük nyilvánossá az ilyenek nevét. Ne vásároljunk tőlük s hassunk oda közös erővel és közös akaratul, hogy a nép is elforduljon tőlük, akik elég szivtelenek és lelketlenek ahhoz, hogy családunktól még a betevő falatot is elragadják, amint el is ragadták már nem egytől a szomszéd községekben.

Szaktársak! Ez az eljárás nem megvetést, de megtorlást követel!

Fogadják tek. Szerkesztő ur szives engedelmeért hálás köszönetemet, ki is vagyok hazafias üdvözlettel hiva

Weiczner Gáspár
vendéglős.

KÜLÖNFÉLÉK.

A vendéglősök renoméját főleg a jó bor állapítja meg. Azon vendéglősök tehát, a kik kellő tökével rendelkeznek, nem tehetnek magukra nézve hasznosabbat a mai bor manipulációs viszonyai között, mint hogy, ha bor helyett kész szőlőtelepet vásárolnak. Mert így nincsenek kitéve annak, hogy — bár jobb tudomásukon kívül — selejtes, vagy műbort adjanak vendégeik elé. Mert továbbá, ha kész szőlőtelepet vásárolnak, saját termelésük folytán, olcsó, tiszta, jó borhoz jutnak. A kész szőlőtelep vásárlását, a vendéglősök részére inkább ajánljuk, mint a szőlő telepítését, mert ez nagy szakértelmet és sok időt igényel s a ki a szőlő telepítés terén sem szakértelemmel, sem kellő idővel nem rendelkezik, drágábban, rosszabb szőlő telephez jut, mint hogy ha egy előtte fekvő, teljesen beállított, modern, kész szőlőtelepet vásárol. A „Vendéglősök Lapja” a vendéglősök érdekeit véli szolgálni az által, ha ily szőlőtelepeket ajánl részükre megvételre. Egy ilyen szépen beállított és szakszerűen telepített szőlőtelepe van Dr. Hermán Ferencz halasi ügyvédnek, a ki azt, értesülésünk szerint, eladóvá teszi. A szőlő Halas határában, a pirtói vasuti megállóhoz mintegy 15 percznyire fekszik, a mely prima minőségű bort terem, s a melyben a legjobb borfajok vannak, mint: kövi dinka, kadarka, olasz rizling, külön táblákban; a csemege szőlőfajokból pedig fehér és piros szasza, továbbá passza-tubi. Az évi átlagos termés, csemege szőlőkben, circa 50—60 mmázsára és 150—170 hektoliter borra tehető. A szőlőtelep mellett van mintegy 4 hold, szépen beállított gyümölcsös, a hol még ezen kívül szép konyha kertészet is üzetik; van továbbá 3 vinczellér lak és egy kis nyaraló. Az érdeklődők forduljanak akár a tulajdonoshoz, akár a „Vendéglősök Lapja” szerkesztőségéhez. Megjegyezzük, hogy kisebb vendéglősök egy társasággá is alakulhatnak a vételhez s a telep parcellázva is eladatik.

— **A hol a Hentzi-szobor rejtőzködik.** A tipikus magyar vendéglősök régi, tisztelt alakja, a vendéglős magyarorsodásának veterán harcosa, *Olasz Gergely*, most a *Trombitás-ut 131.* szám alatt trónol, a hol szépen berendezett vendéglője, árnyas, kellemes kerti helyisége van, a hova mosolygó tekintettel néznek a svábhégy ormai és lankái, a hová tisztán és közvetlenül áramlik az ozonos hegyi levegő, a mitől csak úgy éled a munkában ellankadott fővárosi ember. De a míg felütitti a jó levegő

a kirándulót, életem *Olajos* bátyánk magyaros, jó konyhája, tisztá, kitűnő bora, a mitől, hogy ősi szokás szerint sirva vigadhasson a magyar, nem hiányzik az árnyék sem, ugyanis innen látható a hírhedt, komor Hentzi-szobor, a mely megrökönyödően *Szeles* Adorján megintésétől, ide a szomszédos kadétskola parkjába rejtőzött. A ki látni akarja a zord idők és szomorú emléket, látogasson el *Olajos* bátyánkhoz, a hol a tüzes börtöl kiárda a honfi bű, a lezajlott idők keserítő emléke s zokogva száll a régi, kesergő, de biztató nóta: „Megvirrad még valaha, nem lesz mindig éjszaka!” Legyen is még a magyarnak jó napja, *Olajos* bátyánknál sok kellemes estéje! Menjünk a Trombitás-ut 131. szám alá, a jó öreg korcsmárhoz, *Olajos* Gergelyhez!

— **Egy jó magyar vendégülés.** Lapunk minden olvasója örül velünk, a ki pártolója a mi küzdelmünknek, a melynek célja nem egyéb, mint ez: Minden vendégül legyen jó, tisztas vendégül és magyar. Minden szaktársunk, a ki velünk ebben a nézetben osztozik (s lehet-e magyar vendégülés, a ki velünk ebben együtt nem érez?) örömmel veheti tudomásul, hogy a pusztasz. *Lőrinczi* „Szarvas” csárdát *Sóber* István barátunktól, jó hírű, tisztelt szaktársunk *Veley* Károly vette át. Az ő hosszú, érdemes működése iparunk terén garancia arra, hogy a *Lőrinczi* „Szarvas” csakhamar lires kedvelt csárdája leszzen egy a budapestieknek, mint a kispestieknek.

— **Uj gazda.** A Szabadság-tér 6. szám alatt levő vendégül *Timár* Gyula ismert jóhírű vendégülés szaktársunk vette át. Sok szerencsét kívánunk vállalkozásához!

— **Hymen.** *Blazsek* József szaktársunk, kinek *Mária Terézia*-téri vendégülje a Józsefváros egyik legkedveltebb mulatóhelye, kilépett a legénysorból. E hó 11-én esküdtő örök hűséget *Szeles* Eszter úrnak a *dömsödi* anyakönyvi hivatalban. Az új pár az esküvő után Budapestre érkezett, a hol este 7 órakor a boldog férj vendégüljében barátai és a sok jótékonyaságot gyakorló „Töke-asztaltársaság” érdemes tagjai fényes nászalkomát rendeztek az új házasság tiszteletére, a kiknek ezen az uton is minden jót kívánunk.

— **Professzor-vendégülés.** *Gauts* János, a ki egykor a francia nyelv és irodalom kiváló tudása tanára volt, már régebben a mi szakmánk munkáira lett s itt is kivívta polgártársai szeretetét és tiszteletét. Most ez a mi professzorból lett kollegánk az Akadémia-utca 9. szám alatt levő vendégül vette át s azt diszesen renováltatva bájos nevével mintaszertien vezeti. Az ő vendégüljüket most a Lipótváros legkellemesebb helyisége, a hova jó italok és ételek mellett a ház asszonyának és gazdájának művelt modora is vonzza az intelligens közönséget. Ajánljuk olvasóink figyelmébe!

— **Tudósítás Csizbóli.** Nagy örömiünkre szolgált egy előkelő ismerősünk értesítése, mert arról tudósít, hogy a remek fekvésű *Csiz-fürdőben* sok a vendég s ezek mind meglegedetten jól érzik magukat a mi kiváló kartsárunk. *Sz. David* István, jól vezetett vendégüljében.

— **Személyi hír.** *Bányai* József, a székesfőváros e tekintélyes vendégülje most *Trencsén-Tepliczen* üdül és csak e hó végén érkezik haza, hogy átvegye nagy hírű üzlete vezetését. Megelegedéssel nyilatkozik az ottani fürdőjeletről, a fürdő és éghajlat gyógyhatásáról s elragadtatással szól a vidék szépségeiről. Kívánjuk, hogy majd friss, jó egészségben, megifjodva láthassuk őt itthon!

— **A budapesti Chikágó.** Így hívják az Erzsébet-város külső, a Rottenbiller utcán túl eső területét. Rohamos, szabályos,

szép építkezésénél fogva meg is érdemli ez a forgalmas, kedves városrész ezt az elnevezést. A ki ellátogat erre a tájra, hogy mindig kellemesen emlékezhessek vissza erre a kirándulásra, ne mulassza el *Saly* D. vendégüljét a Nefejeits-utca 27. számú házában felkeresni, a hol tiszta, kellemes helyiség s igazán kitűnő bor várja a látogatót. *Saly* vendégüljét ezért különösen ajánljuk olvasóinknak!

— **Göndöcs-asztaltársaság.** Az Erzsébetvárosi plébánia szép hangu, művészi képzettségű karnagya, a ki nemcsak a vezénybotot kezeli mesterileg, hanem a tollal is hivatottan bánik, vonzó egyéniségével vajdája lett a magyar Chikágóban lakó írők és művészek cigányos hadának. A minap meg is alakult *Saly* D. nefejeits-utcai vendégüljében a budapesti bohémek II. asztaltársasága, a mely „*Göndöcs-asztaltársaság*” czéggel alatt lesz a cigányos jókedv, az őnzetelen emberszeretet s a művelt szellem vigyekező munkása ott a ligeti tájékon. Az asztaltársaságnak már is több ismert író és művész tagja van, a kikhez tekintélyes egyházi férfiak, előkelő polgárok és tisztviselők is csatlakoztak.

— **Eleven barometer.** Alig van iparág, amely annyira függne az időjárástól, mint a vendégülösipar; olyan mint a virág, amely szép időben díszlik, illatozik, csunya, kellemetlen időben blygand, kalódik. A vendégülöst ez a körülmény egyenesen arra utalja, hogy az időjárást illetőleg, ha csak lehetséges, előre tájékozódjék. De a vendégülés és kiszolgálás, továbbá a bajok, gondok teljesen elveszik a kedvét az időjárás kelmelésétől. Külföldön különösen a külső nagyobb vendégülösök finom barometereket tartanak s ennek jelzéseire alkalmazkodnak bevásárlásaikban. Magyar vendégülösnek ilyen luxus tárgyra nem telik, ő csak az anyatermesztés és az ándugra támaszkodik, mikor vásárol, amit ilyen sokszor meg szokott banni s sokszor alig képes kiheverni. Pedig neki is lehet barometere, sokszor jobb és biztosabb mint a külföldi szaktársaké, és sokkal olcsóbb, mert az ő egyetlen barátja az anyatermesztés adja és pedig ingyen. Ez a kitűnő barometer a *pióca*, amely egy-két nappal előre megérzi és jelzi az idő változását. A pióca a falusi népnek igen legkedveltebb orvossága, nyugodtan hever a víz fenekén, vagy pedig fölemelkedik a fenékről s lassan nyugodtan uszkal akárcsak egy furdózó pasas, ez annyit jelent, hogy a derült szép idő huzamosan tart, vendégülés nyelven, lehet vásárolni és készíteni. Ha a pióca felszökik a víz fenékről, gyorsan uszkal s uszás közben szabálytalan köröket ír le, mintha megvolna kergülve, majd össze-vissza görbíti a testét, mintha rángatná a göres, akkor biztosan vagy zápor vagy zivatar közeledik s a vendégülés mehet aludni, mert vámi és készíteni nem tanácsos. Ha esőre vagy havazásra hajlik az idő, akkor a pióca oda tapad valami szilárd tárgyhoz s mindaddig el nem mozdul onnan, míg meg nem javul az idő. A piócának ezen magatartását igen szépen felhasználhatja a vendégülés a maga javára, vagyis olcsó garral csinálhat magának igen jó és megbízható barometert, amelyet nem kell félteni, hogy összetörök. Ugyanis vesz egy darab piócát, beleteszi egy befőttes üvegbe, amelynek fenekére egy kis homokot szór, háromnegyed részben megtölti tiszta ivóvízzel, aztán az üveg száját beköti egy darab vándorabball és kész a legjobb és legbiztosabb barometer.

— **A „Csöpögő-csárda.”** *Hermann* Mihály barátunkhoz ott a Zuglóban igen nehéz eltalálni, mert hát az utca is névtelen s a háznak is még csak telekkönyvi száma van. Hanem hát kellemes is érdemes az ő vendégüljébe eltalálni, mert hát oda is igen leendőzik a paskálalmi hűvös, tiszta levegő s maga a vendégülös oly tiszta, oly modern kényelmű, hogy beillenék a város központjába is. Eppen ezért a mondók vagyunk, hogy *Hermann* Mihály vendégüljére nem találó a „Csöpögő csárda” czím. Nem találó egyrészt azért, mert az ő szép, új háznak a teteje nem eresztí át a vizet; másrészt azért nem, mert nála nem csöpög a jobbnál jobb bor, hanem bőven ömlik a hatalmas hordók csapaján. A ki barátja az igazi nemes bornak, ne mulassza el a szép „Csöpögő csárdát” felkeresni.

— **Bánffy vendégülje.** Ne tessék politikai szennazációt csinálni ebből a hírtükből, mert nem a főudvarmester ur, hanem *Bánffy* J. szaktársunk vette át a VIII. ker., Nagytemplom-utca 15. szám alatt levő vendégülöt, a melyet nagy tapintattal és buzgósággal vezet a jözsefvárosiak öröme.

— **Gyász.** *Tüdös* József kiváló szaktársunkat, *Miksa* császár nyug. szakácsát sulyos csapás érte. *Fia*, *József*, e hó 9-én éjjel 11 órakor, élete 31. évében elhunyt. F. hó 11-én volt a temetése, a melyen nagy és díszes közönség jelent meg a szomorú szülők vigasztalására. A meghaldogultat, a ki szintén a mi szakmánk munkása volt, édes atyján s anyján, *Binder* Anna urnón kívül, testvérei: *Béla*, *Ferenec*, *Lajos* és *Ezsebet*, nagyanyja: özv. *Binder* *Fereneczné* *Diószeghy* Anna urnó, valamint sógorója, *Tüdös* *Bélané*, s nagybátyja és nagynéje, *Schawaneck* *József* cs. és kir. százados s neje, *Tüdös* *Lidia* urnó gyászolja. Béke hamvaira!

— **Angyal sorozás.** Tisztelt kartsárunkat, *Halász* Péter tavaszmező-utcai vendégülöst nagy szomorúság érte. Harmadfél éves fiacskáját, *Pistikát* az angyalok seregéből szorozta a könyörtelen halál. Temetésén az ev. ref. lelkész megható bucsuztatónál mondott, az ég pótolja mielőbb a gyászszülők veszteségét.

— **Trencsén-Teplicz** egy legkedveltebb vendégülje *Wild* *Andrásé*, a mely egyre nagyobb látogatottságra tesz szert. Mint onnan *Bányai* *József*, t. szaktársunk értesít bennünket, *Wild* *András* szaktársunk *Bécs* egyik szanatoriumában meghalt, árván hagyva kis fiacskáját. Özvegy férjas erélyvel s bámulatos ügyességgel vezeti a szép üzletet. Legyen áldás munkálkodásán.

— **Halálozás.** A Józsefváros egyik legelőkelőbb vendégülöse, köztisztelőben álló kartsárunk, *Zimmermann* *József* ura mely gyászolt hozott e hónap 6. napja. Szerető hitvese, *Szramek* *Borbála* urnó, hosszas szenvedés után, élete 59., boldog házassága 18. évében elköltözött az elők sorából. A Józsefvárosi 46. számú gyászaházól e hó 8-án nagy részvétellel kísérték örök nyugalomra. Béke poraira.

— **Hack István vendégülös.** Örömmel tudatjuk, hogy *Hack* *István*, az a kiváló szaktársunk, *Kivönyi* főpinczére, átvette a VII. *Csömörkút* 16. szám alatti, a *Bethlen*-utca sarkán, a keleti pályaudvar s a „*Keleti kávéház*” átellenében levő „*Gallus*”-féle nagyvendégülöt. Örövendünk, hogy ez az előkelő, a főváros idegen forgalmában nagy szerepre hivatott vendégülös, végre méltó, oly avatott kezekbe jutott, mint *Hack* *István*. Az ő ismert előzékenysége, solid üzleti elvei csakhamar kedvelté s hírnevesé teszik ezt e szép, kényelmes vendégülöt úgy az idegenek, mint a budapesti közönség előtt. Ezt a keleti pályaudvar tövében levő vendégülöt melegen ajánljuk a vidéki és a helybeli olvasók figyelmébe!

— **Ujságkiadó lapja.** Hogy a sajtó mily hatalmas, mily nélkülözhetlen eszköze a társadalomnak, mi sem bizonyít-

száma van. Hanem hát kellemes is érdemes az ő vendégüljébe eltalálni, mert hát oda is igen leendőzik a paskálalmi hűvös, tiszta levegő s maga a vendégülös oly tiszta, oly modern kényelmű, hogy beillenék a város központjába is. Eppen ezért a mondók vagyunk, hogy *Hermann* Mihály vendégüljére nem találó a „Csöpögő csárda” czím. Nem találó egyrészt azért, mert az ő szép, új háznak a teteje nem eresztí át a vizet; másrészt azért nem, mert nála nem csöpög a jobbnál jobb bor, hanem bőven ömlik a hatalmas hordók csapaján. A ki barátja az igazi nemes bornak, ne mulassza el a szép „Csöpögő csárdát” felkeresni.

— **Bánffy vendégülje.** Ne tessék politikai szennazációt csinálni ebből a hírtükből, mert nem a főudvarmester ur, hanem *Bánffy* J. szaktársunk vette át a VIII. ker., Nagytemplom-utca 15. szám alatt levő vendégülöt, a melyet nagy tapintattal és buzgósággal vezet a jözsefvárosiak öröme.

— **Gyász.** *Tüdös* József kiváló szaktársunkat, *Miksa* császár nyug. szakácsát sulyos csapás érte. *Fia*, *József*, e hó 9-én éjjel 11 órakor, élete 31. évében elhunyt. F. hó 11-én volt a temetése, a melyen nagy és díszes közönség jelent meg a szomorú szülők vigasztalására. A meghaldogultat, a ki szintén a mi szakmánk munkása volt, édes atyján s anyján, *Binder* *Anna* urnón kívül, testvérei: *Béla*, *Ferenec*, *Lajos* és *Ezsebet*, nagyanyja: özv. *Binder* *Fereneczné* *Diószeghy* *Anna* urnó, valamint sógorója, *Tüdös* *Bélané*, s nagybátyja és nagynéje, *Schawaneck* *József* cs. és kir. százados s neje, *Tüdös* *Lidia* urnó gyászolja. Béke hamvaira!

— **Angyal sorozás.** Tisztelt kartsárunkat, *Halász* Péter tavaszmező-utcai vendégülöst nagy szomorúság érte. Harmadfél éves fiacskáját, *Pistikát* az angyalok seregéből szorozta a könyörtelen halál. Temetésén az ev. ref. lelkész megható bucsuztatónál mondott, az ég pótolja mielőbb a gyászszülők veszteségét.

— **Trencsén-Teplicz** egy legkedveltebb vendégülje *Wild* *Andrásé*, a mely egyre nagyobb látogatottságra tesz szert. Mint onnan *Bányai* *József*, t. szaktársunk értesít bennünket, *Wild* *András* szaktársunk *Bécs* egyik szanatoriumában meghalt, árván hagyva kis fiacskáját. Özvegy férjas erélyvel s bámulatos ügyességgel vezeti a szép üzletet. Legyen áldás munkálkodásán.

— **Halálozás.** A Józsefváros egyik legelőkelőbb vendégülöse, köztisztelőben álló kartsárunk, *Zimmermann* *József* ura mely gyászolt hozott e hónap 6. napja. Szerető hitvese, *Szramek* *Borbála* urnó, hosszas szenvedés után, élete 59., boldog házassága 18. évében elköltözött az elők sorából. A Józsefvárosi 46. számú gyászaházól e hó 8-án nagy részvétellel kísérték örök nyugalomra. Béke poraira.

— **Hack István vendégülös.** Örömmel tudatjuk, hogy *Hack* *István*, az a kiváló szaktársunk, *Kivönyi* főpinczére, átvette a VII. *Csömörkút* 16. szám alatti, a *Bethlen*-utca sarkán, a keleti pályaudvar s a „*Keleti kávéház*” átellenében levő „*Gallus*”-féle nagyvendégülöt. Örövendünk, hogy ez az előkelő, a főváros idegen forgalmában nagy szerepre hivatott vendégülös, végre méltó, oly avatott kezekbe jutott, mint *Hack* *István*. Az ő ismert előzékenysége, solid üzleti elvei csakhamar kedvelté s hírnevesé teszik ezt e szép, kényelmes vendégülöt úgy az idegenek, mint a budapesti közönség előtt. Ezt a keleti pályaudvar tövében levő vendégülöt melegen ajánljuk a vidéki és a helybeli olvasók figyelmébe!

— **Ujságkiadó lapja.** Hogy a sajtó mily hatalmas, mily nélkülözhetlen eszköze a társadalomnak, mi sem bizonyít-

hatja inkább, hogy maguk az újságkiadók is kénytelenek voltak szakközönnyt alapítani. Ugyanis az újságkiadó országos szövetséget alkottak s e szövetség érdekeinek megbeszélésére „*Újságkiadók Lapja*” czímen lapot is indítottak, melyet *Rabul* Sándor a szövetség titkárnak vezetése alatt *Lenkei* Zsigmond jól szerkeszt. A hirdetési ügy felügyelése, a hirdetési irodák szabályozása és a zuglakok kiirtása a programja. Az „*Újságkiadók Lapja*” 2-ik száma ezeknek az érdekeknek megfelelő cikkeket hoz, közöttük egy ismertetést a párisi lapokról s a magyar újságok elárúsításáról Bécsben.

Iparendélyek kiadása. A kereskedelmiügyi miniszternek tudomására jutott, hogy egyes ellátóirogások az iparizási szándék bejelentéséről szóló iparhatósági igazolványokat csak egy-két hét alatt szolgáltatják ki. Minthogy az 1884. évi XVII. törvény-cikk 3. §-a szerint az iparhatósági engedély az illetékek legfeljebb három nap alatt kiszolgáltatandó, felhívja a miniszter a tanácsot, szigorúan és nyomatékosan utasítandó az ellátóirogásokat, hogy e tekintetben is a törvény által előírt határozmányoknak pontosan tegyenek eleget. Jó lenne ha ezt az utasítást a pénzügyminiszter is kiadná a maga közegeinek az italmérsi engedélyekre vonatkozólag.

A kórházi élelmezési szükségletek szállítása egyik tárgya volt a főváros június hó 27-iki közgyűlésének. A tanács javaslata tudvaleg az volt, hogy az élelmezészekre csoportonként és általában is lehessen ajánlatot benyújtani. A közgyűlés ehhez a javaslathoz, mely a kispaprost ismét kirekesztí a szállításból, hozzájárult azzal, hogy a pályázatok ily értelemben is egy vagy három evre irassanak ki. Sajnos, hogy ezeknél a pályázatoknál semmi tekintettel nincsenek a legkívánatosabb iparosokra, a vendéglökökre.

A nagyvárdi számlái-gyárát, a melyt 1814-ben alapított *Pontelli* János, a család és a nagyvárdi Leszámlító- és Jelzőbank részvénytársaságga alakították át 80.000 korona alapítókével. A részvények már jegyezve vannak és pedig nagyrészt az alapítók által. A társaság ügyvezető igazgatója *Zedleeh* Róbert, a nagyvárdi Leszámlító- és Jelzőbank r. társaság pénztárosa *Lesz*.

Vendéglő átvétel. *Németh* Lajos fővárosi vendéglős átvette a Népszínház-u. 11. sz. alatt levő volt *Wéber-féle* nagyvendéglőt.

Lapunk képviselőjét Győr, Komárom, Szombathely, Pépa, Sopron stb. dumántúli városok részére *Heitler* Imre barátunk, győri elhelyező-intézet tulajdonos vette át, kibezt t. skatárásink bizalommal fordulhatnak s nála lapunkra előfizethetnek.

Üzleti hírek. *Biteszer* József az Alsó-Erdősoron levő „*Zöld koszu*” szálló éttermét albérletbe vette. Sok szerencsét kívánunk hozzá.

A Cognac-gyárak szeszdója. A „*Magyar Kereskedők Lapja*” jelentése szerint a mai adózási rendszer mellett a cognac adója, mely hektolitereként 50 frtot tesz, a gyártáskor fizetendő; miután pedig az igazi kognakot csak 10–20 évi befektetés után lehet forgalomba hozni, még ki-sebbszeri termelés mellett is óriási tökéket kell csupán adóba befektetni, a melyből ezenkívül még az s kár is járul a gyárakra, hogy a fogyás (beszáradás és elpárologás) után is adót kell fizetniük és hogy a nagy kamatvesztéséig éri őket. E bajok orvoslása végett szükséges közös eljárás módzatának megállapítása dolgában most folynak a tárgyalások *Keplerich* István gróf-féle promotori cognac és borszeszgyár, a *Czuba*,

Durosier és társa és a Világosi cognacgyár részvénytársaság között.

A vásárcsarnokok baja. A vásárcsarnokok igazgatója beszámolván a csarnokok elmúlt üzleti évről, tapasztalatait a következőkbe foglalta össze: „Az élelmiszerek behozatala még nem egyenletes, tanujelül annak, hogy a beküldők még nem eléggé értelmesek. A fogyasztási adó viszatérítése, azaz a feltételes fogyasztási adófizetés egy ízben (nyulaknál) vétetett igénybe. Az arusok magas adóval vannak megterhelve, tekintettel arra, a mit azelőtt a piacokon fizettek. A nagykereskedés szervezete is hiányos, mert pl. egy waggon burgonya beérkezése már tetemes árhanatlast okoz. A fogyasztó nem érzi meg, ha az árak a nagykereskedésben esnek. A központi vásárcsarnokban a kiskereskedés egyrészt a kerületi csarnokok rovására fejlődik, mert a vevők szívesen mennek távolról is a központi csarnokba, másrészt akadályozza a nagykereskedők fejlődését. A központi vásárcsarnokban a kiskereskedést apasztani kell, a nagykereskedés fejlődése számára pedig tág teret nyitni.”

Az osztrák sör Magyarországon. Egyik bécsi lapban olvastuk azt az érdekes hírt, hogy egy nagyob sziléziai sörfőző panaszt emelt a sziléziai kereskedelmi kamaránál az *átutalási* eljárásra vonatkozó törvény végrehajtása tárgyában kibocsátott rendeletek ellen. Azt állítja az illető sörgyár panaszja, hogy abban az esetben, ha a rendeletekben megállapított eljárást meg nem változtatják, az osztrák sörnek Magyarországra vitele lehetetlenül lesz téve. Eltekintve attól, hogy a sörnek Magyarországra küldése a rendelkezésben szabályozott körülményes, hivatalos eljárással jár, a magyar befogadó állomáson a pénzügyi közegek a sört vizsgálatnak vetik alá, miáltal nemcsak mennyiségében veszít, hanem a szén-sav elszabadulása következtében a sör meg is romlik. A panasz alapján a kereskedelmi kamara azzal a kérelemmel fordult az osztrák pénzügyminiszterhez, hogy a rendeleteket azok szemellenész megfelelően végrehajthatni járjon közbe és ily módon akadályozza meg a Magyarországra való sörkivitel pusztulását. Adná az Isten, hogy az *átutalási* eljárásnak ilyen következménye lenne, de alig remélhetjük. Különbösen ez a felszólalás is mutatja, hogy vámterületünk önállósításakor nekünk nem kell tartanunk az osztrákok vámháborujától.

A szőlő állása. A „*Földm. Értésítő*” az állandó gazdasági tudósítók jelentései alapján a szőlő jelenlegi állásáról a következőket közli: „A szőlő, ahol a fagykár és jégveréstől nem szenvedett, jó termésrel bírt. A virágzás alatt több helyütt bekövetkezett viharos esőzés szintén nagy károkat okozott. A szőlőmoly is fellépett és több helyen kárt okoz. Másodsorú permetezése, kapálása és a zöldajtás folyamatban van.” — A ország különböző vidékeiről vett tudósítások a következőképen hangzanak: A *Duna balpartján* a szőlőt permetezik. Sok vidéken *jél*, vagy még *emél* is kisebb termés várható, helyenkint azonban *emél* jobb termés is igérkezik. A jégverés után megmarad szőlő általában jól fejlődik. A *Duna jobbpartján* kedvező körülmények közt elvirágzott, részben most virágzik és jól köt. Tolna vármegyében a lopsább fekvésű szőlőkben a fagykár erősen mutatkozik, másutt, főleg a *kadarka*, dus fürtökét hozott és szépen virít. A zöldajtás, kötözés folyamatban van. A *Duna-Tisza között* virágzik, részben pedig elvirágzott, sok helyen virágzásában tetemes kárt tett a viharos eső. Heves és Pest vármegyében néhol a szőlőmoly és peronospora rongálja. A fagy után, bár többfelé újra kihajtott a

szőlő, de termést nem igen hozott, így a szüreti kilátások csak mintegy felerészben keesetgetők a közepet vagy ezen alulit elérni. másik felerészben pedig *számításba sem jöhet*. A *Tisza jobbpartján* igen szépen hajt, de nagyon kevés termést hozott. Kapálás és zöldajtás folyamatban van. Néhol másodsorú permetezik. A *Tisza balpartján* a szőlővesszők a kártekonny fagyok után többnyire igen szép, erőteljes hajtásnak indultak; nagy átlagban azonban már csak *igen mérsékelt* termést adhatnak. A permetezés és a szokott megmivélési munkálatok normális viszonyok között folynak; a zöldajtásra kedvező idő járt. A *Tisza-Maros között* a tavaszi fagyoktól sokat szenvedett. A mi épen maradt, az nagyobbára jól elvirágzott. Kötözés, második permetezése és a zöldajtás folyamatban van. Helyenkint *elég jó termést mutat*. Az *erdélyi vármegyékben* a fagykárokat kiheverte újból és elég szépen hajtott, de csak *gyenge* termést ígér, apró és kevés meredelt mutat; virágzik. Alsó-Fehériben, m-i-geni járás egy részében a szőlőmoly támadta meg, szedéssel pusztítja; Maros-Torda vármegye régeni alsó járásából a peronospora fellépését jelzik.

A polgári serfőzde részvénytársaság moratórium. A polgári serfőzde az államkincstárnak körülbelül 400 ezer koronával tartozik mely összeg július 1-én vált esedékessé. A serfőzde a pénzügyminiszteriumnál halasztást kért, melyet a pénzügyminiszter, tekintetbe véve a gyár mostani körülményeit, ez évi december 31-éig engedélyezett olyképp, hogy a részvénytársaság a tóketartozás után 5 százalékot tsrtozik fizetni.

A viharáguk és a nép. A következő jellemző és érdekes dolgokat halljuk *Moóról*: A viharáguk *Moór*tt már el vannak helyezve, sőt már két ízben, mint jelezteük, el is lűtek a veszedelmes felhőket a láthatárról. A babonás köznép, mint sok helyen, eleinte ott is az Isten lövöldözését látta a dologban s az Isten haragjától tartott. Ma már azonban megbarátkozván e kérdéssel, kellő méltánylással részesíti a viharágukat. Ezen öröndetes változás *Wittinger* Piusz ottani szent Ferencz-rendű zárdafőnök r. h. plébánosnak köszönhető; e tudós s általános népszerűségnek örvendő zárdafőnök ugyanis az Unpapi kőrmenet után a viharágukat beszentelte és lendületes, érvekben gazdag beszédet intézett a jelen volt népsokasághoz, melynek végeztével Isten áldását kérte ezen újabb törekvésükre.

A közös vámterület külkereskedelme májusban kedvezően alakult, amennyiben a behozatal 152'9 millió K. összegben 18'4 millió koronával kisebb, mint tavaly májusban, a kivitel pedig 167'2 millió K. összegben 2 millió koronával nagyobb, úgy tehát, hogy a május havi külkereskedelem mérlege 1'43 millió K. aktívumot mutat, vagyis 12'7 millió koronával nagyobb, mint tavaly májusban. Ez a javulás megakasztotta kereskedelmi mérlegünk eddigi rosszabodását, de a behozatal az ideai esztendő öt első hónapja alatt 725'5 millió K. értékben még mindig 81'1 millió koronával nagyobb a tavalyi megfelelő időszaknál, míg a kivitel ugyanez alatt az idő alatt 738'3 millió K. értékben csak 7'5 millió koronával emelkedett, úgy, hogy az öt első hónap mérlege az idén csak 12'8 millió K. aktívumot mutat a tavalyi 36'3 millió K. aktívummal szemben.

A miskolci sörpárvásár. A miskolczi nagyhírű sörpárvásárt az idén augusztus 28-án fogják megtartani. Ausztriából is igen sokan vesznek részt a vásáron.

Pinczérekek Érdeke

Mindnyájan egyért!

„Pinczérekek Lapja“

Egy mindnyájunkért!

Fizetni!

A napilapok ritkán foglalkoznak a pinczérés ügyeivel s ha olykor-olykor ennek is sorát ejtik, úgy ebben nem igen találhatják örömlüket a pinczérekek.

A napisajtó rendszeren torz, visszataszító képet rajzol a pinczérekről s ez is oka annak, hogy a közönség előítélettel van a pinczérekek iránt.

Igaz, hogy a pinczérekek ritkán adnak alkalmat arra, hogy róluk egyébként is emlékezzenek; mert hát társadalmi helyzetük kérdésével maguk sem foglalkoznak, így hát felőlük csak néhány kétes egyén visszaélései révén ejtenek szót, a mikor aztán egyesek büneiért az egész testületre terítik a vizes pokrócot.

Igy történt ez mostanában is.

Ugyanis az *Esti Újság* folyó hó 4-iki számában ez a közlemény jelent meg:

Fizetni!

Ezzel a szóval hívja magához a budapesti közönség a fizető pinczért. A világrt sem mondáná senki sem, hogy *fizetek*, mert azt hiszi, hogy akkor nem adná vissza hiven a Bach-világból ránk maradt *zahlen* szónak formáját. Nos, hát elhangzik a *fizetni* és odaugrik mellett három alak. Az egyik, a főszemély, papirost s czeruzát vesz elő, a másik kettő, a ki csak ministrál, az étel-hordó és a borfiu, arra vigyáz, nem hallgatunk-e el egy soroksári kenyeret, vagy egy sóskifit.

A papiros és czeruza kezelője megkezdí a kör négyzögűsítését, vagyis a $2 \times 2 = 8$ tételének bizonyítását. A dolog nagyon egyszerű és kétféleképen történik. Vagy úgy, hogy helyesen írja az összeget, csak hamisan csinálja meg összeadást, így:

Egy körözött vaj	30
Egy liter bor	50
Egy üveg szóda	6
Két kenyér	4
	150

Itt tehát 90 krajczár helyett 1 forint 50 krajczárt számított a fizetőpinczér, a mit azzal igazolt, hogy pardon, a felső 30-ast 90-esnek néztem. Vagy az árat hangosan helyesen mondja, de a czedulára mindenütt 5 vagy 10 krajczárral többet ír, így:

Egy körözött vaj	(30) 35
Egy liter bor	(50) 60
Egy üveg szóda	(06) 16
Két kenyér	(04) 08
	(90) 119

Itt már csak 29 krajczárral károsodunk és károsodik is a legtöbb ember, mert a pinczér a czedulán való számolással bizalmat akar kelteni magó iránt. A legtöbbben nem veszik észre a 80 százalentes uszorát és szó nélkül fizetik a sarcot. Megesett már velem is, hogy egy harmincz tagu társaságot fontak így be és csak azután vették észre a turpisságot.

Különösen a nyári vendéglőkben divatos ez a zsarolás, a hol még nines kiirva öt-hat táblán nagy betűkkel a figyelmeztetés, hogy: *Vasár- és ünnepnapokon kérétek azonnal fizetni!*

Vendéglős, pinczér, borfiu, kaszirnó mind tudják ezt a manóvert és egyesült erővel támadnak a közönségre. És ha rájön egyik-másik vendég, még ók veszik zokon a figyelmeztetést. Azt mondják, sokan bízzelnek és azért kell a kellnernek is bízzelnie.

Ez igazi budapesti szokás, a melynek mását talán sehoh a világon nem találjuk. Hát hol van a korcsmárosok és vendéglősök ipartársulata, mint erkölcsi testület, amelynek hivatása volna az ilyeneken örködni? Tessék csak vasárnap s ünnepek alkalmával mindenkitől előre kérni a rendes polgári árakat, a tisztességes fizetni akaró közönség nem veszi ezt rossz néven. A korcsmáros tartson minden asztalon ételsort, hogy mindenki tudhassa az árakat pinczér nélkül is. A közönség pedig csupa gavalle-riából avagy szégyenlősségből ne hagyja magát kinevetetni azoktól a pinczérektől, a kik kétszeres kretával fosztják meg őket, a vasárnapi nagyságos urakat. Vegyük csak revidelés alá a fizetőpinczéreke czeduláit, az árakat hasonlítsuk össze az ételsor áráival, adjuk össze újra a helyesbített összeget és csak annyit fizessünk, a mennyire kötelezve vagyunk. Ha észre vesszük, hogy többet számítanak, ne adjuk borralvalót és kertüljük az olyan helyeket, a hol így zsarolják a közönséget.

Erre a közleményre ugyanebben a lapban folyó hó 10-én a következő választ olvastuk:

Fizetni! Ezzel a címmel a minap megirtuk, hogy a közönség nem egy helyben, kávéházban többet számítanak föl neki, mint a mennyt elfogyasztott. Erre a közleményre két főpinczértől kaptunk levelet. Az egyik azt mondja, hogy van a zöldbén nyári vendéglő, a hol vasárnapokon többet számítanak a vendégnek, de ezt az eljárást azzal magyarázza meg és mentegeti, hogy a pinczér tisztán a saját kárára dolgoznie kora reggeltől késő estig, ha ott, a hol lehet nagyobb ár számításával nem segítene magán. A nagyobb ár különben csak néhány krajczárra terjedhet és, ez a levél okoskodása, a közönség könnyebben elviseli azt a néhány krajczár különbséget, mint a pinczér a kárt, a mely folyton kerülgeti. A többet számító főpinczér különben kivétel és nem általánosítható. A másik főpinczér ezt mondja: *Bízzelés*, sajnos, történik. Bár ne történne. Akkor nem fordulhatna elő, hogy egy-egy nagyobb forgalmu napon, ünnepe, vagy mulatság alkalmával, néhány száz forintos bevételnél a *bízzelős* főpinczér 50—60 forintot fizet rá a napi bevételre. Mi lehet ennek a magyarázata? Ugy-e bár az, hogy a főpinczér dupla kretával számolt? Baj, az igaz, hogy van, és pedig mindkét részről. Vannak főpinczéri táskat viselő és főpinczér névre hallgató emberek, a kiket mi pinczér-műnyvelen zöld-pinczérekeknek nevezünk, velük semmiféle közösséget nem

tartunk fönn s őket pinczérekeknek sem ismerjük el. Ezek csinálják a bajt. De hogy ezek létezhetnek, annak egyedül az ipartörvény liberalizmus az oka.

Szolgáljon ez az elszomorító támadás pinczéreinknek arra, hogy szoros testülettel szervezkedve, mielőbb úgy helyzetük javítására, mint a közjők toladott tisztátalan elemek ellenében oly akciózt indítsanak, a mely alkalmas lesz arra, hogy a társadalom figyelmet ügyeikre irányítsa.

Ez után még csak azt akarjuk megjegyezni, hogy a szellőztetett *visszaéléseknek* oka maga a közönség is; mert a maga végtelen indolenciájával és közönyével a jó, *tisztas pinczér iránt méltánylást nem tanusít*, ellenben a tapasztalt visszaéléseket igazságtalanul általánosítja.

Ha a közönség érdeke az, hogy a pinczérkar becsületes elemekből álljon, akkor a közönség tekintse kötelességének azt, hogy a pinczérkart támogassa abban a törekvésében, hogy a vendéglősipar a képesítéshez kötött iparágakhoz soroztassék.

Ha ez megtörténik, akkor a más pályáról kikopott, zülött, lelkiismeretlen egyének nem árasztthatják el a vendéglőket s a visszaéléseket módjában lesz megtorolni a pinczérekek testületének.

Addig is megkívánhatjuk a komoly sajtótól, hogy egyesek büneiért ne dehonostálja az egész pinczérkart.

Az aradi-pinczérregylet

ez idén ünnepli meg fennállásának 50 éves jubileumát. Az ünnepélyt szeptember 12-én tartják meg az országos vendéglőskongresszus alkalmából. Az egyesület történetét *Dukesz Vilmos* megírta s annak kiadására az egyesület 800 koronát utalványozott. A jubileumi rendezőbizottságba megválasztottak: *Kovács István* elnök, *Mayer Károly* pénztárnok, *Löwy Ignác* ellenőr, *Dukesz Vilmos* titkár s még 16 bizottsági tag.

Psz! A „Délmagyarországi Közöny“

írja: Ezen a nyelven szölgítgatta a publikum a pinczéreket. Ezt a pinczéreken kívül — írják nekünk vendéglői körökből — még csak a mopszlik értik. Mind a kettőt hozzászoktatták: a mopszlit korbácsal, a pinczér borralvalóval. Mert a kávéházi és vendéglői publikum némely része azt hiszi, hogy a pinczérrel — a borralvaló fejében — mopszlynyelven kell érintkezni. A pinczérnek el kell tűnie ezt a megszólítás: *Psz!* Hát el is tűrik és csak itt-ott akadnak pinczérlelkek, a kik embéri mivoltukra hivatkozva tiltakoznak. Most is jelentenek ilyen mozgalmat, mely nemrég a fővárosban indult meg a *psz!* ellen. A *temesvári* pinczérkek elhatározták, hogy lehetőleg kiküszöböljék ezt a rájuk nézve sértő és különben is minden szempontból elítélendő csuf

szokást. Mozgalmat indítottak az ellen, hogy a közönségnek tudomására hozzák azon elhatározásukat, hogy a püsszegekre többé nem reagálnak s a püsszegő vendégeket nem szolgálják ki. Meg fogják kérni a vendégeket, hogy a nevükön szólítsák őket, vagy kopogjanak az asztalon s így jelezzék kivánságukat. A pinczereknek ebben a kérdésben bizonyára igazuk van, mert a püsszeges tényleg egyike a legizléstelenebb szokásoknak, a melyről azonban a nagyközönség — ha talán nehezen is — le fog szokni.

Üzleti hírek. Schandl Mihály átvette a Tiszti Kaszinó épületben levő Hersch-é-terem főpinczéri állását Budapesten. — **Várdai** Ignác Gábor Debreczenben a „Bika” étterem. Takáts József a budapesti „Központi” kávéház főpinczéri állását vették át. **Strohrügel** Adolf Kecskemén a Beretvás étterem, **Kozó** József Ungvárt a Korona szálloda, **Matthesz** Ferencz Gyulafehérvárt az Erzsébet szálloda főpinczéri állását vették át. **Haffner** Samu Rajecz-Tepliczen, Szabó Lajos Stubnya fürdőn, **Szanathy** János Lubló-fürdőn nyertek főpinczéri állást. **Kébli** János Szilácson a Huszka-féle vendéglő főpinczéri állását vette át. **Horváth** Lajos Tartsa-fürdőn, **Pálffy** Gyula Árvaváralján az uradalmi szállóban, **Hajnal** Aladár Nyiregyháza a Koronában nyertek főpinczéri állást. **Schlesinger** József irodája által folyó évi június havában elhelyeztettek: **Berliner** József főpinczér Nemzeti szálloda Szabadka, **Föglein** Ignác főpinczér Magyar királyi szálloda Beszterce, **Zetykó** János főpinczér Péthfürdő, **Zimmermann** Károly főpinczér Stignitz-kávéház Szekesfehervár, **Fikker** Antal főpinczér Központi kávéház Esztergom, **Wellisch** J. főpinczér Steiner-szálloda Léva, **Prucker** Gyula főpinczér Városi szálloda N.-Körös, **Mészáros** Ferencz főpinczér Komzisk nagyszálloda Nagy-Bánya, **Hermann** József főpinczér Weisz-szálloda N.-Körös, **Bösze** Ferencz fizetőpinczér Eszterházi szálloda Tata, **Huszár** György főpinczér Központi kávéház Szentcs.

Vendéglő átvétel. Budapesten a belvárosi Tiszti Kaszinó épületben levő Gregoris féle vendéglőt **Hersch** Sámuel fővárosi vendéglős vette meg. A vendéglő kezelését **Szöke** Imre barátunkra a kiváló szakemberre bízta. A főpinczéri állást pedig a köztisztviselőben álló derék **Schandl** Mihály szaktársunk tölti be. Mindnyájunknak sok szerencsét kívánunk!

Magyar Országos pinczér-egyesület.

Toth Endre alapszabály-tervezte.

17. §. A Pinczérkör rendes látogatója csak az lehet, a ki az egyesületnek tagja.

18. §. A fiók-választmány elnöke a választmányának a kör részére szóló „Házszabály”-t terjeszt be, a mely elfogadás után a kör helyiségében kifüggesztendő.

19. §. A Budapesteni felállítandó Pinczérkör, vagy körökre az itten felállított költség és felállítási költség-előirányzat a viszonyok természeténél fogva nem lehet irányadó, miért is ennek meghatározása az ig. tanács feladatát képezi.

VIII. RÉSZ.

A helyközvetítés.

20. §. A fiók-választmányok megalakulásával egyidejűleg a helyközvetítési irodák is felállítandók és működésbe hozandók.

21. §. A helyközvetítés ingyenes, azért tehát külön díjat az egyesület nem szedhet.

Az elhelyezett azonban tartozik az elhelyezés körül felmerült készkiadásokat, u. m. levelezés, sürgöny, telefon és küldőncz-díjakat az egyesületnek megfizetni, illetve azt sajátjából fedezni.

22. §. [A Budapesteni felállítandó helyeszközlési irodák nem kötetnek számhoz, miéért is azoknak mennyisége, hol és mikor felállítása iránt a központi ig. tanács illetékes határozni. Az egyesület működésbe léptekor azonban a központi iroda okvetlenül felállítandó Budapesten.

23. §. Az egyesület bármely rendes tagja jogosult az egyesület helyeszközlési intézményét igénybe venni: írás- vagy szóbeli jelentkezést tartozik minden az ország területén lévő fiók-választmány, nemkülönbön a központi is tudomásul venni és az ügyvezetésben megszabott módokat betartásával elhelyeztetés iránt intézkedni.

A helyeszközlési iroda ügyvezetése.

24. §. A helyeszközlési iroda ügyeit a fiók-választmányok elnökségeinek felügyelete alatt a fiók-választmány 14 rendes és 7 pótválasztmányi tagja intézi, s míg a telmerült munkák és írásbeli dolgok végzésére, meghatározott ügy- és munkakörrel, egy ügyvezető alkalmaz.

25. §. A fiók-választmányok elnökei minden hol elején megállapítják a sortrendet, amely szerint a választmány tagjai a helyeszközlési irodában a napi felügyeletet gyakorolják, illetve az alapszabályokban megjelölt feladatukat teljesítik.

A sortrend beosztás velük írásban közlendő.

26. §. Ha valamely választmányi tagot körülményei gátolnak abban, hogy a beosztásnak eleget tehessen: ezen körülményt tartozik vagy az elnöknek közvetlen, vagy pedig az ügyvezetőnek tudomására hozni, a ki az elnöknek erről jelentést tesz. Ez esetben az elnök sortrend szerint a választmányi póttagok közül jelöl egyet a helyettesítésére, a ki az erről az ügyvezető által nyomban értesítendő.

27. §. Ugy a választmányi tisztikara, valamint a rendes és pótválasztmányi tagok névsora, nemkülönbön ezen két utóbbi havi sortrendbeosztása az iroda helyiségben szembeöltő helyen kifüggesztendő.

28. §. A sortrend beosztásánál figyelembe veendő az üzleti körülmények, nehogy valamely választmányi tag üzleti érdekei az által csorbát szenvedjenek.

29. §. A választmányi tagok nincsenek kötelezve arra, hogy az iroda hivatalos idejét teljesen az irodában töltsék. Ki-ki a saját körülményei szerint, akár a délelőtti, akár pedig a délutáni órákban, esetleg a hivatalos órák kívül is végezheti teendőit.

30. §. Ha a szükség úgy kívánja, az elnök bármely egyesületi tagot jelölhet a választmányi tagsággal járó teendők végzésére.

31. §. Ha valamely választmányi rendes vagy póttag sortrendjét be nem tartja, az az irodahelyiségben meg nem jelenik és teendőit így nem teljesíti, anélkül, hogy mulasztását elfogadhatatlan indokolni tudna, amennyiben ezen eset háromszor egymásután ismétlődne; ezen három ízbeni mulasztásáért tartozik a pinczérkör alapjára az első esetben 40, a második esetben 100 fillért fizetni; ha pedig 1 év folyamán ezen eset háromszor ismétlődne: az illető törlendő a választmányi tagok sorából.

A helyeszközlési iroda ügyvezetési könyve.

32. §. A helyeszközlési irodában előfordult összes események jegyzékbe veendő, a mely célra a következő könyvek szolgálnak u. m.

a) a „**Jelentkezési jegyző-könyv**”, a hol az elhelyezés czéljából jelentkezők, jelentkezők idő s sorrendje, nevük és üzleti minőségük szerint jegyzékbe veendő;

b) a „**Rendelési jegyző-könyv**”, a hol az állások betöltésére nézve beérkezett rendelések az a) pont alatt megszabott eljárás szerint vezetendők be;

c) az „**Elhelyezési törzs-könyv**”, a mely az ipartörvény 15. §. rendelkezési szerint és betűsorrendben vezetendő, azonkívül az elhelyezendő mindama körülményeit tartalmaznia kell, a melyek az elhelyeztetés szempontjából megkívántatnak;

d) a „**Kézpénztár-könyv**”, a hova a napi kész be- és kifizetések eseményei sorrendje szerint vezetendők be;

e) az „**Atmeneti pénztár-könyv**”, a melybe a beérkezett foglalt és óvadék-összegek beérkezések és továbbítások idő-és sorrendje szerint vezetendők be;

f) a kétoldalú „**Posta-könyv**”, a „jött” és „ment” megfelelő rovataival, a hova minden beérkezett és elküldött levél sor-és időrendrendben, bevezetendő;

g) az „**Észleletli jegyző-könyv**”, a melybe a felügyeletet gyakorló választmányi tag az előző napra vonatkozó észrevételeit neve aláírása mellett vezeti be;

h) a „**Panasz-könyv**”, a hova az esetleges panaszok körülményesen, a panaszt-emelő neve aláírása mellett irandók be;

i) a „**Rendelési bárca-könyv**”, a hova a iroda részére felmerült szükségletek két-oldalalag vezetendők be: az egyik fele leszakítandó, míg a másik fele a könyvben marad;

j) a „**Nyugta bárca-könyv**”, a hova az iroda részére történt készfizetések vezetendők be: az egyik rész a fizetést eszközlőnek adandó, a másik a könyvben marad;

k) a „**Névjegyző-könyv**”, a hova a választmányi tisztikara és a fiók-választmányi rendes és pótválasztmányi tagjainak névsora, azonkívül a két utóbbiaknak munka sortrend- beosztásuk időről-időre bevezetendő;

l) a „**Másolati-könyv**”, a hova minden fiók-választmány részéről menesztett levelek és egyéb okmányok lemasolandók. Ezen másolatok 10 évig okvetlenül megőrzendők;

m) a „**Jelentkezési-rendelési ív**”, a melynek „jelentkezési” oldala teljesen az „Elhelyezési törzskönyv” rovataival látandó el: az ív kétoldalú; az egyik oldalon a jelentkezők, a másik oldalon a rendelők nevei jegyzendők fel. Ezen ívet tartoznak a fiók-választmányok egymásnak kölcsönösen minden 8 napban megküldeni s azt az elhelyezési iroda helyiségében szembeöltő helyre 8 napra kifüggeszteni.

33. §. Az ügyvezetőség egyöntetlősége okából szükséges, hogy az ország területén lévő fiók-választmányok ügyvezetési könyveiket egyformán kezeljék; minélfogva a központi felügyelő feladatára tétetik, hogy az ügykezelés országszerte egyöntetű alapon történjék.

A helyeszközlési irodák hivatalos órái.

34. §. Az iroda hivatalos óráit a helyi viszonyoknak figyelembevételével a fiók-választmány határozza meg. A hivatalos órák az iroda helyiség ajtajának külső oldalán kiirandók.

A fiók-választmányok irodahelyiségeinek külső feliratai.

45. §. Minden fiók-választmány tartozik irodahelyiségének külső bejárata fölé egy arányos táblát alkalmazni a melyre a czím irandó fel. A felirat szövege azonos a fiók-választmány pecsét feliratával.

(Folyt. köv.)

A csárda romjain.

Irta: Erdélyi Gyula.

(Folytatás.)

A Griffben mondott nagyokat ifju *Lendvai Márton*, kinél nagyobbakat csak *Kaczin-szky János* tudott mondani. Nagy italu *Kaczin-szky János* és *Vachott Imre* s még két másik törzsvendég egyszer egy éjszaka az öreg *Baráth* szadai borából egy akó bort ittak meg, s mikor reggel a főpincéz számlolt, sokalta az öreg *Baráth*. A főpincéz megnyugtatta, hogy nem volt sok a bor s megittak hozzá 40 füveg paradit és szépen hazamentek a Zrínyibe, még most is ott vannak. ... A Griffben mutatott egyes részleteket *Sárosi Gyula* az *Arany trombitából*. Itt szerződött el *Balázs Sándor*, egy köpönyeget kapva foglalának. Nagy *Ignác* lapjához. *Lisengyzer Kálmán*, *Beóthy László* kedves modora szokszor bájoalta el a társaságot, ha a *Komlóból* ide rándultak. ... Az öreg *Baráth* mindeniknek ismerte a sajátságát, szokásait, és ha egy kicsit keményebben vitáztak, az asztalra alított egy pint neszmélyit és valamelyiknek a válara ütve, így szólt: *Ne izélj, itt a bíró!*

Itt itta az asztal alá most már egy igen magas állású bíró a kecskeméti törvényszeket. Kibozottat az asztalra annyit kis üveg bort, a hány tagból a kezelőszemélyzettel együtt a kecskeméti törvényszék állt, s elkezdte kiimi először az elnököt s a palaczkot vágta az asztal alá, azután a bírákat, minden bíró egy palaczk, és vágta az asztal alá és így tovább. Vegül maga is odasiet az asztal alá. Ettől fogva, ha valaki behívott a Griffben, azt mondták: *Leitla a kecskeméti törvényszeket!*

A *Griffben* leginkább a nemzeti szín-ház tagjai tartották főhadiszállásukat, s ha színeszt kerestek, itt vagy a *Vörös ökr*-ben biztosan megtalálták.

A fényes Pannónia, mely az *Arany sas* lebontása után teljesen az előkelő nemesség szállóhelye, fényes emlékeken épült. Nagy korszakot alkotókra emlékeztet az előkelő szálloda és étterem. Nagy idők, nagy emberek tetteinek tanúja volt régen és ez az a hely, a melyet tulajdonosa, a nemesszívű emberbarát, *Glück Frigyes* európai híre emelt s kegyelettel őrzi a *Griff emléket*.

(Folytatása következik.)

Pártoljunk a hazai ipart!

Vendéglősök ne vásároljatok idegen árukat, hanem hazai iparosoktól szerezzétek be szükségleteiteket. Eddig a következő iparosok küldték be czimjegyzéküket. Ajánljuk őket a vendéglősök és a közönség pártfogásába!

Jégszekrény gyári raktár. Sör-, borkiméző és hűtőszekrények levegő és szénayomásra a legjobb kivitelben kaphatók **Veress Miklósnál Budapest**, VIII. ker., József-körút 25. szám.

Sertfőzdek: *Dróher-sertfőzde, Résvény-sertfőzde, Polgári-sertfőzde, Király-sertfőzde Kőbárány, Hagenmacher-sertfőzde Budafok.* „Gyártelep”-sertfőzde **Temesvár**.

Borkereskedők: *Kremer F. utóda* (Wörner és Schmith) **Budafok**.

Üveg, edény: *Schreiber J.* és u.-öcsceinek zaugróci és lednicz-rovnei üvegyárainak raktára: **Budapest**, IV., Régi posta-utca 10. szám, félemelet.

Pruzsinszky testvérek mintaraktára és nagykereskedése (V., Katona József-utca 6. szám saját házuk), mindentelje *üvegtár-*

gyakból, porcellán-, kőedény és majolika-félékből vendéglősöknek legjutányosabb beszerzési forrás.

Kocsigyártók: *Bihari J. és testvére Budapest*. Különös figyelmet érdemelnek saját gyártásu gummikerekeik.

Vászon-, damaszt-, paplan-, és fehérnemű gyár: *Weisz és Heimler Pozsony*.

Halászkok: *Fanda Ágoston* halászmester **Budapest**. Telefon: 63—90.

Bortermelők: *Tragor Ernő* csőrőghegyi szőlő- és borgazdasága **Vácson, Erdélyi pincegyógytel Kolozsvár**. Az erdélyi bortermelők szövetkezetének borrhaktára.

Felvidéki sajt és specialitások: *Genersich Emil* kárpáti sajt, juhturó borovicska, főzelekek: borsó, lenese, tatárka és fűszerüzlete **Késmárkon**.

Paprika: *Pálffy testvérek* gépjavitóműhely és vasöntőde kir. és csász. szab. paprikagyár **Szegeden**.

Doboz-gyár: *Dávid Károly és Fia* szabadalmi doboz-gyára **Budapest**.

Mustár: *Mocznik L.* cs. és kir. szab. konservagyáros **Budapest**, VIII., Alföldi-utca 10.

Zászló-gyár- és díszletek: *Mechlovits Sándor Budapest*, VIII., Kerepesi-ut 33. szám. (Czimer és czimfestészeti műterem.)

Élelmi czikkék szállítói *Vámos és Brust* hatóságai közvetítők. *Budapest székesszékfőváros központi vásárcsarnokában*.

Férfiszabó. A legjobb kivitelű és szabásu *férfi ruhákat* legjutányosabban készít *Rózsa Sándor* szabómester **Budapest**, VIII. József-körút 51. sz.

Hazai gyufa: Emke gyújtó *Temesvári* gyújtó-gyár r.-t. **Temesvár**.

Hétes ipar. *Kirchmayer Lajos*, hentesmester, **Budapest**, VII., Akácfa-utca 2.

Kuczik Gábor utóda *Debreceeni* Lajos szalonna-, zsir- és füstölthusneműek nagykereskedése **Debrecezenben**.

Mészáros ipar. *Kossuth István* mészáros mester **Budapest**, VII., Dohány-utca 56.

Szabóipar. *Kohn Adolf* szabómester a fővárosi főpincézerek rendes szállítója. **Budapest**, VI., Nagymező-utca 16. szám.

Festéset. *Kazal Imre* czimfestő műterme **Budapest**, VIII., Sándor-utca 44.

Konyhakertészet. *Rada Lajos* kertész mester **Budapest**, VII., Török-őr-utca 2590. szám. (Saját ház.) Vendéglősöknek konyhakertészeti termékeit napi árak mellett szállítja.

NYILTTÉR.*)

Pályázat vendéglősi állásra.

Debrecezen sz. k. város tulajdonát képező „**Arany Bika**” szálloda bérletéhez tartozó

teljesen föiszerelt étterem és sörcsarnok

melékkelhelyiségével vendéglősi minőségben leendő bérbevevőtele az 1900. évi október 1-től 1902. évi december 31-éig terjedő időre ezenmel pályázatot hirdettek. Közfelvitel, legalább 6—8000 kor. óvadék letételére képes érdeklődők forduljanak a bérletársaság elnökéhez **Kardos László nagykereskedő urhoz Debrecezenben**, a kinél a részletes föltételek megismerhetők.

Debrecezen, 1900. július 14-én.

A bérletársaság.

*) Az e rovatban közöltekért nem vállal felelősséget a szerk.

Mint hogy a tavasz előrehaladásával **csöcesmót, gyermekét és felnőttest** egyaránt fenyeget a **jár-ványok veszélye**, ismét csak a minden alkalommal hálásan fogadott

mohai ÁGNES-forrásunk

vízének használatát ajánljuk. Egyrészt mert **olvasó, igen kellemes és tiszta ivóvíz** lévén, a tavasz és nyári óvszakokban kedvelt **élvezet-szerként** szerepel, másrészt, mert **duz számszavartartalmánál fogva, specifcus óvszer** is a **típus, cholera** és a **gyermekek tífhoíd**-szertü tavasznyári **hasmenése** ellen. Ehhez járul még, hogy a csöcesmót is megvédi az ilyenkor nagyon veszélyes **hurutos megbántalmak** ellen, **míg szoptatója e víz használatá folytán nagyon kedvező összehatéll** és **bőséges tejet** nyer. A már meglévő **gyomor- és bélhurutos** gyomoroknál és felnőtkeknél **gyógyítja**, **komollesan hatván** be szén-savánál fogva, a **gyomor- és bél** idegeire: a **gyermekok lázas megbetegedéseinél** pedig **nélkü-lözetlenül, hűtő, hűghajtó** és a **szomjat csillapító** hatásánál fogva.

—= Kedvelt borviz. —=

A mohai Ágnes-forrás
Kezelősége.

5—12

Főraktár:

ÉDESKUTY L.

cs. és kir. udvari szállító.

BUDAPEST, V., Erzsébet-tér 8.

Kapható minden ágyógyárban,
fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Eladó, vagy bérbeadó.

Sümegezz az

„ARANY BÁRÁNY”-

hoz czimzett vendéglő, 5 percznyi távol-ságra a vasutállomástól, betegség miatt

azonnal eladó, vagy bérbeadó.

A helyiséghez tartozik: 1 étkező szoba és két csapszék, 1 konyha, 2 lakó szoba, 4 szálló szoba, 2 pinceze, 2 jégverem, 2 istálló, 1 kocsiszin 1200 négyszögöl; 1 szép nyári mulatóban van a lövőide egyesület, 1 nagy terem, egy kis terem,

két fedett tekepálya.

TALABÉR KÁROLY

vendéglős Sümegezen.

TELEFON 874.

1000 darab 3 forint 50 krajczár.

A számadó uraknak ajánlok **papirszivarszipkákat** bármínó fölirattal a legjobb minőségben **1000 darabjárt 3 ft 50 krétt**, 500 darabra való megrendelést is elfogadok. Vidéki megrendelések pontosan és csakis utánvéttel mellett eszközöltenek. Minták kívánatra ingyen és bérmentve.

NOVEMBER MOR

a „Sanitas” szzivarszipka feltalálója
Budapest, VII., Révay-utca 22., I. emelet.

TANCZER JÓZSEF

vendéglője

a

„nagy számárhoz.“

a Gizella-út és Egressy-út sarkán.

50 lépésnyire a Stefánia-úti viztoronytól.

A számár is böles néha,
De ritkán böles a béka,
Mely botorul jósol
S irtózik a bortól.
Ne irtózz hát barátom,
Fogadd el a hívásom,
Itt a bor nem Engedő,
A hogy Isten teremte,
Ha itt iszol, nem bánod.
Elhagy tőle a bánat.

Kitünő borok

Friss sör

Jó hideg és meleg ételek

jutányos áron.

Kellemes tiszta levegő!!

. Arnyas szabad helyiség!!

Molnár Vilmos

cs. és kir. szab.

sérvkötész és keztyügyáros.

Dusan felszerelt raktár minden e szakmába
vágó különlegességekben.

Budapesten, VII. ker., Károly-körút 28. szám.

Kizárólag itt kapható a legjobbnak elismert
szabadalmazott kettős és egyoldalú sérvkötő.

Egyedül az én pelottáim vannak úgy
készítve, hogy bármely testtartáshoz és test-
mozgáshoz simuln. k s rugalmas ellenállásuk
minden más készítménynél nagyobb és ál-
landóbb.

Pelottáimmal fellőrzsölések, bőrlombok,
maradások s kellemetlen nyomás érzések ki
vannak zárva.

Sérvkötőim ára a legjutányosabb.
A legszebb és legtartósabb keztyük
nálam kaphatók.

Egyetlen raktár legelőszerebb s elpusz-
títhatlan legkülönfélebb

pinczértáskákban,

melyekre különösen felhívom a vendéglős
és pinczér urak figyelmét. Tisztelettel

MOLNÁR VILMOS.

Előfizetési felhívás.

A magyarságnak új harczoza szállott
síkra, a

„MAGYAR SZÓ“

czimű politikai napilap ez,

mely a magyar nemzeti eszmét akarja
szolgálni a politikai és szellemi élet minden
terein.

A MAGYAR SZÓ

elve a tiszta szabadelvűség és minden
nemzeti kérdésben megalkuvást nem ismerő
sovinizmus. Törekvése, hogy a magyar
közéletnek szókimondó ellenőre legyen.

A „Magyar Szó“ előfizetési ára:

Egész évre	28 kor. — fill.
Fél évre	14 „ — „
Negyedévre	7 „ — „
Egy hónapra	2 „ 40 „

Egyes szám ára 8 fill. Vidéken 10 fill.

Megjelenik este 5 órakor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, IV., Sarkantyus-u. 3. sz.

Eladó vendéglők.

Szegeden egy jóforgalmu vendéglő teljes
berendezésével eladó. Ára 3000 frt. Bővebb
bet. Ihász György közvetítő intézete ad.

Szarvason a „Bárány“ vendéglő eladó
örök áron eladó. Bővebbet Ihász György
ország. közvetítő-intézete Budapest, VII. ker.,
Akácfa-utca 7. szám.

A világhírű legjobb

Olmüztli sörsajt (Quargel)

1 Schock (60 drb) 32, 52, 65 kr. Legkisebb
szállítmány 5 kilótól kezdve utánvét mellett.

Ruppert Leo, Olmütz.

Eladó bor.

Saját termései somhegyi fehér borom u. m.

I-ször 4285 liter 17 kr.-jával,

II-ször 5240 liter 18 kr.-jával,

III-ször 5569 liter 19 kr.-jával,

Haja és vasutállomás közel.

Forster Benő,
Dunaföldvár.

BUDÁN

a Margit-körút közelében

vendéglő
és kávémérés,

esetleg

vendéglőadó helyiség,

továbbá

istálló kocsiszinnel

kiadó.

Bővebbet V. ker., Akadémia-utca 6.

szám alatt, a házmesternél.

Német, francia, angol és olasz

nyelvet tanít egy 48-as honvéd főtiszt, a k-
Németországban, Angliában, Olaszországban, dél.
és észak-Amerikában hosszú ideig volt nyelvmeisteri
Tanítási módszere praktikus, biztos eredményre
vezető. Tanítási díj — házhoz járva — egy óra
7 forint. Ajánlatok, tudakozások e lap kiadó-
hivatalába intézendők „Nyelvtanárr“ czim alatt.

Eladó

150 hektoliter különféle fajú ó-bor,
1868-iki terméstől kezdve, teljes kávéházi
berendezés

két billiárdossal

ugyszintén konyha-felszerelés, egyszóval
minden, a mi a kávéházhoz szükséges, ki-
vételén a székeket.

Bővebb felvilágosítás e lap kiadóhiva-
talában.

FREISZ KÁROLY UTÓDA

NAJMAN JÓZSEF

veres-kolbász-gyár — Rothwürstler-Fabrik

BUDAPEST,

VIII. ker., Németh-utca 21.

Telefon 58—67.

TELEFON 58—25.

JUNG PÉTER

sajt-, vaj-, szalámi és csemege-
áru nagykereskedése

Budapest, IV., Vámház-körút 10.

a központi vásárcsarnok közelében.

Fiók-üzlet: VII. ker., Garay-tér II. sz.

4—12

„MARGIT“ GYÓGYFORRÁS

Margitforrás-telep (Bereg megye.)

A budapesti m. k. egyetem vegyelemzése szerint kevés szabad szén-savat, ellenben sok szén-savat nátriumot és litiumot tartalmaz. Ezen tulajdonságai azok, melyek a hasonló összetételű vizek fölé emelik. Kétféle hatása a légutak s tüdő hurutos állapotainál, különösen szívós vialadékok esetén; tüdő-vészeseknél, ha vérzésre való hajlandóság van is jelen, a „Margit-víz“ megbecsülhetetlen szolgáltatást tesz kevés szabad szén-savánál fogva. Kiváló hatást látni tőle a gyomor és belek hurutos állapotainál, főleg azon esetekben, hol a főlös mennyiségben képződött sav oka a rossz emésztésnek.

A húgysavas sók lerakódását akadályozva, hecos szolgálatot tesz továbbá a hólyaghurutos bántalmánál, a kő- és homokképződés esetében, melytől is a budapesti és bécsi egyetem orvosainál, mint az orvosvilág egyéb előkelőségei a legszívesebben használják, előnyt adnak a „Margit“-forrásnak a hozzá hasonló összetételű gyógyvizek fölött. 5-12.

Mint ivóvíz

kiváló óvószernek bizonyult járványos betegségek idején, főleg typhus ellen.

Mint borvíz általános kedveltségnek örvend.

Főraktár:

ÉDESKUTY L. ásványvízkereskedés os. és kir. udvari szállító BUDAPESTEN.

Kapható minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Kiadó vendéglő.

A halasi városi

nagyvendéglő-szálloda

albérletre vagy ügyes vendéglősnek elszámolásra kiadó. Tudakozódhatni:

KRISHÁBER LAJOSNÁL

HALASON.

Eladó szálloda.

Nagyobb vidéki városban, megyei székhelyen levő vendéglősök épület, mely 800 □ öl területen fekszik, aranyas udvarral, 12 öl hosszú és 6 öl széles mulató tánc-szaletlival, 9 vendégszobával, különböző helyiségekkel, melyek kávéházzá átalakíthatók. **27000** forintért szabad kézből eladó. Bővebbet a „Vendéglősök Lapja“ szerkesztősége ad.

Székely és Illés Ungvárt,

készítenek étlapokat, árjegyzéket, egyszerű és díszes kivitelben felette olcsó árák mellett. — Raktáron tartanak állandóan elismert finom kávéházi krétát, hozzá való csipetűt és kártyázáshoz szükséges fekete elastis táblácskákat több nagyságban. — Árjegyzék ingyen.

Ne vegyen többé kész eczetet!

A kész eczet, mivel raktáron tartatik, a legtöbb esetben romlott, vagy pedig rozsz anyagokból készül, tehát éppen nem étvágygerjesztő és egészségtelen is. Mindig rendelkezhet Ön kész eczettel, ha a „Vinacet“ eczetesszenciát egy kevés vízzel meghigítja, ez azonnal felhasználható. Kapható minden csemege-, drogna- és gyarmataruüzletben, ¼ lit. üveggel 1 kor., 1 literessel 3 koronáért.

Óvakodjunk az utánzásoktól és kérjük határozottan

„VINACET“
eczetesszenciát.

BUDAPESTI KÉPVISELŐ:
KELLNER TESTVÉREK
VI., SZONDI-UTCZA 44-47.

Modern kávéház,

játékszobákkal, lakással és kényelmes kert-helyiséggel, teljesen berendezve, azonnal bérbeadó, illetve berendezés eladó.

Ugyanazon épület emeleti részét, mely 12-15 kényelmes modern szobával bír 1901. évi május 1-ső napjától, szintén már most szállodai használatra bérbeadó.

Bővebb értesítést nyújt a hazatulajdonos

HAAS FÜLÖP, S.-A.-Ujhelyben.

Paradicsomkert Budán!

Nem kell többé a Hűvösvölgybe, sem a Zugligetbe menni, hol esetleg életveszéllyel jár a közlekedés. — Itt van közel a legkellemesebb szórakozó hely, a

„Paradicsomkert“

akár mindennap ott lehetünk, melynek árnyas fái alá örömmel jár mindenki, önzodus levegőjét szívesen szívja minden földi halandó, hogysisne, mikor még életünkben bepillantathatunk a „Paradicsomkerthe“, hol Ádám apánk helyett a jókedélyű Zimerman Fülöp fogadja az érkezőket s a nemzeti zene vidám hangjai mellett azonnal felfrissíti őket jó italaival és kitünő ételleivel, melyekkel a teremtő bőven megáldotta.

Kitünő fedett tekepálya

este Auer-féle világítással is áll a szórakozni vágyó n. é. közönség rendelkezésére. Nem is kell messze mennünk,

Zimerman Fülöp

vendéglős „Paradicsomkertje“ Budapest, I., Alagut-utca 1. szám alatt van, tehát a város közepén és a mi fő reggeli 2 óráig van nyitva naponta. Közlekedés minden oldalról.

„Menjünk tehát a Paradicsomba“!

Hack István.

Vendéglő átvételi értesítés.

Tisztelettel értesitem a n. é. fővárosi és vidéki közönséget, hogy Budapest, a Keleti pályaudvar átellenében, a „Keleti Kávéház“ tőzsomzédságában, a Bethlen utca sarkán,

VII. ker., Csömöri-ut 16. szám alatt levő

Gallus-féle

NAGYVENDÉGLŐT

átvettem.

Minden igyekezetem oda irányul, hogy előzékeny pontos kiszolgálással, jutányos árrakkal, kitünő étellekkel és italokkal kiérdemljem a n. é. közönség meglegedését. Számos látogatásért esedezik

HACK ISTVÁN, vendéglős

az Andrassy-uti Klivényl-étterem volt főpincézére.

Seifert Henrik és Fiai

cs. és kir. szab.

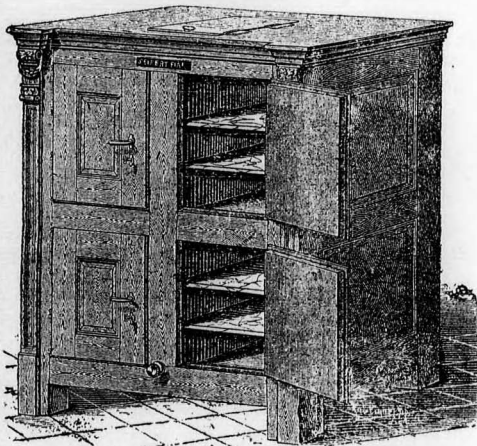
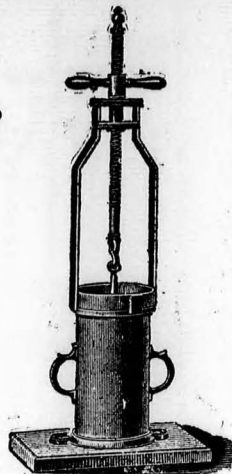
jégszekrény-gyár

cs. és kir. udvari

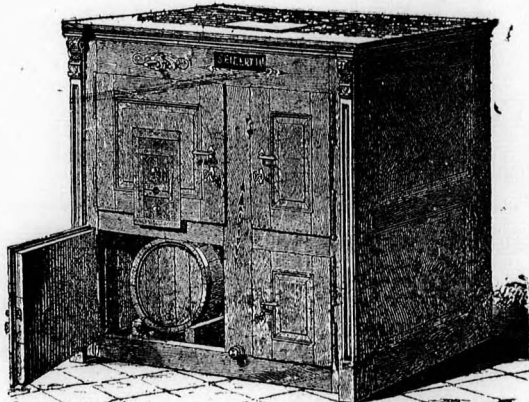
tekeasztal-gyár

BUDAPEST,

VII., Dob-utca 90. sz.

7-1:

Szobanya Bertalan ny. kir. földműves iskolai igazgató **Királyhalmi** (Csongrádm.) futó homok területén létesült 60 holdnyi **szőlő-jében** termett — posta, vasút táviráda helyben — s még eladásra váró 380 hlnyi új és ó-bor, továbbá 896-iki törkölypálinka 10 hlter 1894-iki ószi barackpálinka 125 liter eladó.

A borok és pálinkák minden kiállításon díjazva lettek.

Az új bor alkohol tartalmát a királyi vegyészeti vizsgáló állomás 11-2 százalékknak állapította meg.

Eladó borok.

1898-ból 60 hl., 1899-ről 200 hl. s. termései **fehér boraim** Budapesthez közel Tököl községben (Pestm.) levő pinczében fekszenek; melyek bármikor megtekinthetők. **Közvágóhídnál** levő ráczeveit vonat indul; Reggel 7 ó. 5 p., dében 12 ó. 35 p.

OFNER JÓZSEF földbirtokos.

Ifj. Haggemacher H. Sörfőzde.

Palaczk-sör

különlegességek:

Szalon-sör. Maláta-sör.

Magrendelési helyek:
Budapest, V., Kádár-utca 5.
Haggemacher Kőbánya.
Haggemacher Budafok.

Evi forgalom 5 millió palaczk.

Evi termelés 125.000 hektoliter.

ELADÓ KÁVÉHÁZ.

Egy 48 ezer lakossal bíró városban egy csinosan berendezett **első rangu kávéház** összes berendezéssel együtt más vállalat miatt azonnal **eladó.**

Bővebbet **Thász György** közvetítő irodájában.

Vendéglő-átadás.

Egy vidéki városban a jóforgalmu „**NEMZETI CASINO**” vendéglő-helyiség 4 1/2 évi hasznobérleti joggal, valamint az **összes berendezéssel** betegség miatt előnyös feltételek mellett **átadó.** Tudakozódhatni a lap kiadóhivatalánál.

Alapítva 1825.

Alapítva 1825.

HUBERT J. E. POZSONY

pezsgőbor pincészete

ajánlja elismert kitűnő minőségű pezsgőit, különösen

GENTRY CLUB

márkáját

mint a budapesti országos kaszinó pezsgőjét.

Budapesti főraktár: Szimon István urnál Váczy-körút.

Képviselő: Kralupper E. C. ur Nádor-utca.

13—24

Kovald Jéter▲▲▲▲▲ **és Fia**

cs. és kir. szab.

**MŰFESTŐ VEGYTISZTÍTÓ
ÉS GŐZMOSÓ-GYÁR****Budapest,**

Gyár és főzlet:

VII., Szövetség-u. 37.

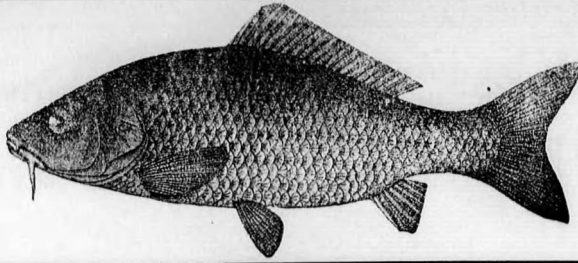
Gyűjtő telepek:II., Fő-utca 17.
IV., Kiskorona-utca 6.
V., Váczy-körút 78. (Pesti
Hírlap palota).
V., Nádor-utca 11.VI., Andrásy-ut 26.
VII., Akácfa-utca 40.
VIII., Rökk Szilárd-u.
VIII., József-körút 62.
IX., Üllői-ut 2.Elvállal szállodai és vendéglői fehérneműek
tisztítását.**ELADÓ**Kis-küküllőmenti saját terméstu külön-
böző csemege, faj, **pecsenye** és több évbeli
leánykabor nagyobb részt **palaczkonként**, melyek
20 évesnél öregebb és fiatalabb**Ó-BOROK**Ezek nagyobb része több nemzetközi egész-
ségügyi világkiállításokon és ezekből egy cso-
port a mult évi **szegedi kiállitáson is arany-
éremmel lett kitüntetve**. Mintát küld ármeg-
jegyzés és utánvétell**GERENDY ISTVÁN**

(Kis-Küküllő megye.)

BALÁZSTELKÉN.

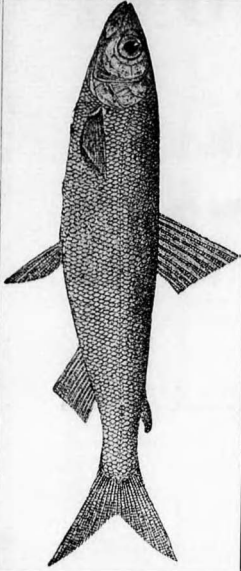
A Kőbányai KirálysörfőzőDr. Korányi és Dr. Kétyi egyet. tanár urak által gyógy-
célókra ajánlott**GOLIÁT MALÁTÁSÖRE**idegbajokban, vérszegénység-nél, emésztési zavaroknál, gyengeség-nél stb.
kiváló sikerrel használtatik és egyttal**Legkellemeőbb áditó-ital.****Ára** vidékre, kőbányai vasuti állomáshoz szállítva: nagy palaczk
19 kr., kis palaczk 13 kr., fogyasztási adóval egytt. Vidőkre leg-
kisebb szállitmány 30 palaczk.**Betét**, nagy ládáért: 1 frt 60 kr., kis ládáért: 1 frt 20 kr., palaczkért
8 kr., mely azoknak bérmentes visszaadásakor visszaszolgáltatik.**Megrendelhető** a gyári irodában Kőbányán, a városi irodában:
VII. kerület, Kertész-utca 40 és a vidéki raktárosoknál.Budapesten kapható minden nagyobb fűszerkereskedésben és poharankint
a Quisisana automata buffetekben is.

Telefon :
63—90. szám.

Sürgönyezim :

Fanda Agoston Budapest.

FANDA ÁGOSTON

halászmester
BUDAPESTEN.

Ajánlom mindenkor a **legnagyobb választékban** tartott

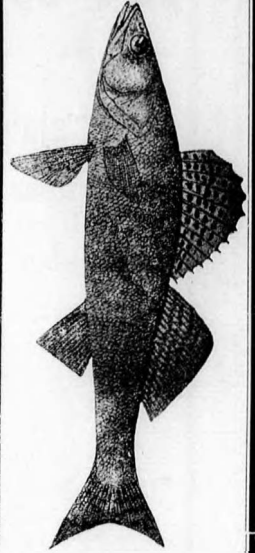
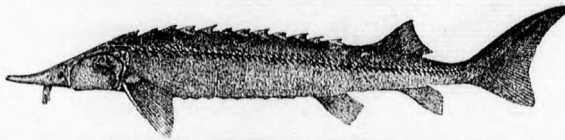
HALKÉSZLETEMET,

úgy dunai mint tengeri halakban és rákokban.

Tisztelettel **FANDA ÁGOSTON.**

Tévedések elkerülése végett kérem a teljes címet kiírni.

Videki megrendelések a lejutányosabb napi árak mellett pontosan eszközöltek.

2-12

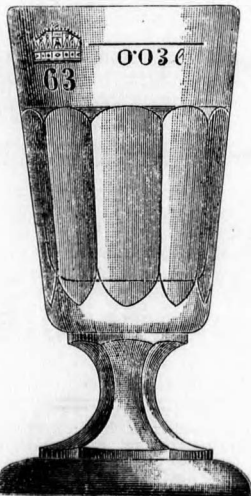
Üveggyári telepek

azelőtt:

SCHREIBER J. és Unokaöcscsei

— BUDAPEST, IV. Régiposta-utcza 10. (félemelet). —

Vendéglősök és kávéháztulajdonosok
részére

— nagy választék —

üvegedényekben

hivatalos „KORONA” hitelesítéssel.

ÁRJEGYZÉKEK

kivánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

